
Standaardbestek Administratieve Bepalingen versie 3.0

van toepassing voor
het Standaardbestek 250 (wegenbouw)
het Standaardbestek 260 (kunstwerken en waterbouw)
het Standaardbestek 270 (elektromechanische uitrustingen)

(26/07/2017)

INHOUDSTAFEL

A. Algemeen	1
B. ADMINISTRATIEVE VOORSCHRIFTEN BIJ TOEPASSING VAN DE WET VAN 17.06.2016 INZAKE OVERHEIDSOPDRACHTEN (WET 2016) (BS 14 JULI 2016)	2
<i>Titel 1. - Inleidende bepaling, definities en algemene beginselen</i>	2
Hoofdstuk 2. - Algemene beginselen	2
Art. 12 Betaling voor verstrekte en aanvaarde prestaties	2
Art. 13 Vertrouwelijkheid	2
Art. 14 Regels betreffende de communicatiemiddelen	2
<i>Titel 2. - Overheidsopdrachten in de klassieke sectoren</i>	2
Hoofdstuk 4. - Verloop van de procedure	2
Afdeling 1. - Voorbereiding	2
Art. 53 Technische specificaties	2
Art. 56 Varianten en opties	3
Afdeling 3. - Selectie van deelnemers en gunning van opdrachten	3
Art. 68-69 Uitsluitingsgronden	3
Art. 69 Facultatieve uitsluitingsgronden	4
Art. 73 Uniform Europees aanbestedingsdocument	4
Art. 73, §4 Administratieve vereenvoudiging	4
C. ADMINISTRATIEVE VOORSCHRIFTEN BIJ TOEPASSING VAN HET KB VAN 18.04.2017 INZAKE PLAATSING OVERHEIDSOPDRACHTEN IN DE KLASSIEKE SECTOREN (K.B. PLAATSING) (BS 9 mei 2017)	5
<i>Titel 1. Algemene bepalingen</i>	5
Hoofdstuk 4. - Prijsvaststelling en -prijsbestanddelen	5
Art. 25 Prijsweergave	5
Art. 29 Allerlei heffingen	5
Art. 31 Keurings- en opleveringskosten	5
Art. 32, §1 Elementen die in de prijzen begrepen zijn	6
Hoofdstuk 11 Indiening van de aanvragen tot deelneming en offertes	6
Afdeling 2 Indieningsmodaliteiten voor de aanvragen tot deelneming en offertes	6
Art. 53, §1 Taalgebruik	6
Afdeling 4 Verbintenistermijn	6
Art. 58 Verbintenistermijn voor de inschrijvers	6
<i>Titel 2 Gunning bij openbare of niet-openbare procedures</i>	7
Hoofdstuk 1 Vorm en inhoud van de offerte	7
Art. 77 Vorm van de offerte	7
Art. 78 Inhoud van de offerte	7
Hoofdstuk 2 Samenvattende opmeting en inventaris	8
Art. 79 Samenvattende opmeting	8
Hoofdstuk 3 Interpretatie, fouten en leemten	9
Art. 80 Vorrangsorte opdrachtdocumenten	9
Hoofdstuk 4 Indiening en opening	9
Art. 84 Elektronische indiening offertes	9
D. ADMINISTRATIEVE VOORSCHRIFTEN BIJ TOEPASSING VAN HET Koninklijk besluit van 14.01.2013 Tot bepaling van de algemene uitvoeringsregels van de overheidsopdrachten (AUR) (BS 14 FEBRUARI 2013, ZOALS gewijzigd door het koninklijk besluit van 22 juni 2017, BS 27 JUNI 2017)	11
Hoofdstuk 2 Gemeenschappelijke bepalingen opdrachten voor werken, leveringen en diensten	11
Afdeling 1 Algemeen kader	11
Art. 11 Leidend ambtenaar	11
Art. 12 Onderaannemers	11
Afdeling 2 Intellectuele rechten	12

Art. 19	Gebruik van de resultaten	12
Art. 20	Methodes en knowhow	12
Afdeling 3	Financiële garanties	12
Art. 24, §1	Verzekeringen	12
Afdeling 4	Oprachtdocumenten	15
Art. 38/7, §1	Prijsherziening	15
Art. 38/12, §2	Schorsing op bevel van de aanbestedende overheid	19
Art. 38/18	Verificaties ter plaatse van de boekhoudkundige stukken	19
Afdeling 6	Toezicht en controle opdracht	19
Art. 41	Soorten keuringen	19
Afdeling 7	Actiemiddelen aanbestedende overheid	21
Art. 45, §1	Bijzondere straffen	21
Afdeling 10	Einde van de opdracht	21
Art. 65, §2	Verplichtingen van de opdrachtnemer tot de definitieve oplevering	21
Afdeling 11	Algemene betalingsvoorwaarden	21
Art. 66	Betalingen	21
Art. 69	Intrest voor laattijdige betaling	22
Art. 71	Korting wegens minderwaarde	22
Afdeling 12	Rechtsvorderingen	22
Art. 73	Bevoegde rechtbank	22
Hoofdstuk 3	Specifieke bepalingen opdrachten voor werken	22
Afdeling 1	Bepalingen toepasseljk op alle opdrachten voor werken	22
Art. 79	Organisatie van de bouwplaats	22
Art. 80	Wijzigingen aan de opdracht	27
Art. 82, §1	Controlemiddelen	28
Art. 82, §2	Tegenproeven	31
Art. 83	Dagboek van werken	31
Art. 84	Aansprakelijkheid van de opdrachtnemer	32
Art. 90	Vondsten tijdens de werken	32
Art. 92, §2	Waarborg	32
Art. 93	Vrijgave van de borgtocht	32
Art. 95	Betalingen	33

A. ALGEMEEN

De nummers van de artikels waarnaar verwezen wordt, stemmen overeen met de nummers van de artikels van:

- de wet van 17/06/2016 inzake overheidsopdrachten (Wet 2016)
(BS 14 juli 2016)
- het koninklijk besluit van 18/04/2017 plaatsing overheidsopdrachten in de klassieke sectoren (K.B. plaatsing)
(BS 9 mei 2017)
- het koninklijk besluit van 14/01/2013 tot bepaling van de algemene uitvoeringsregels van de overheidsopdrachten (AUR)
(BS 14 februari 2013, zoals gewijzigd door het koninklijk besluit van 22 juni 2017, BS 27 juni 2017)

Afwijkingen van de algemene uitvoeringsregels (AUR) conform art. 9, §4 AUR

De artikels van dit standaardbestek die van de algemene uitvoeringsregels afwijken, zijn:

- art. 82, §2 Tegenproeven;
- art. 95 Betalingen.

B. ADMINISTRATIEVE VOORSCHRIFTEN BIJ TOEPASSING VAN DE WET VAN 17.06.2016 INZAKE OVERHEIDSOPDRACHTEN (WET 2016) (BS 14 JULI 2016)
--

Titel 1. - Inleidende bepaling, definities en algemene beginselen

Hoofdstuk 2. - Algemene beginselen**Art. 12 Betaling voor verstrekte en aanvaarde prestaties**

De voorraden die aangelegd zijn voor de uitvoering en die door de aanbestedende overheid zijn goedgekeurd, worden niet beschouwd als verstrekte en aanvaarde prestaties zolang deze voorraden niet op de plaats van verwerking zijn toegekomen.

Art. 13 Vertrouwelijkheid

De plannen, documenten en voorwerpen, ter beschikking gesteld door de aanbestedende overheid, mogen door de opdrachtnemer niet worden gereproduceerd of verspreid, noch voor enig ander gebruik dan in het kader van de uitvoering van de opdracht aangewend worden, dan met de voorafgaande en schriftelijke toestemming van de aanbestedende overheid. Aan deze toestemming kunnen voorwaarden worden verbonden.

Art. 14 Regels betreffende de communicatiemiddelen

De communicatie tussen de aanbestedende overheid en de ondernemers, met inbegrip van het indienen van offertes, dient elektronisch te verlopen. Voor de nadere regels met betrekking tot het indienen van digitale offertes, wordt verwezen naar art. 84 K.B. Plaatsing. Andere communicatie dan het indienen van offertes gebeurt enkel rechtsgeldig via het e-mailadres en/of faxnummer vermeld in de opdrachtdocumenten.

Indien in de opdrachtdocumenten de indiening van bepaalde maquettes, modelstukken of monsters wordt gevraagd en deze stukken zijn niet of uiterst moeilijk via elektronische middelen over te maken, mogen de inschrijvers de vereiste maquettes, modelstukken of monsters op niet-digitale wijze aan de aanbestedende overheid bezorgen. Deze stukken dienen vóór de uiterste datum voor ontvangst van de offertes bij de aanbestedende overheid toe te komen met een duidelijke verwijzing naar de betrokken overheidsopdracht en de offerte waarvoor ze worden ingediend.

Titel 2. - Overheidsopdrachten in de klassieke sectoren

Hoofdstuk 4. - Verloop van de procedure**Afdeling 1. - Voorbereiding****Art. 53 Technische specificaties**

Elke verwijzing naar technische specificaties in de opdrachtdocumenten dient te worden gelezen als aangevuld met “of gelijkwaardig”.

Voor alle in dit standaardbestek en in de opdrachtdocumenten vermelde technische specificaties en normen dient de opdrachtnemer die versies toe te passen die ten laatste tien dagen vóór de datum van de uiterste ontvangstdatum van de offertes geldig zijn:

- in het geval van normen (NBN, NBN-EN of NBN-ISO, ...) geldt de datum van homologatie van de norm of bij ontstentenis van zijn registratie;

-
- in het geval van typevoorschriften (STS, PTV, ...) gepubliceerd in toepassing van de wet van 28 december 1984, geldt de registratiedatum door de bevoegde Federale Overheidsdienst Economie, KMO, Middenstand en Energie, Algemene Directie Kwaliteit en Veiligheid, afdeling Kwaliteit en Innovatie.

Voor de in dit standaardbestek en in de opdrachtdocumenten vermelde technische specificaties en normen die geheel of gedeeltelijk ingetrokken en vervangen worden door andere technische specificaties en normen, gelden de vervangende technische specificaties en normen die ten laatste tien dagen vóór de datum van de uiterste ontvangstdatum van de offertes geldig zijn.

Het bovenstaande geldt niet:

- voor niet-geharmoniseerde normen waarbij in de opdrachtdocumenten een jaartal wordt vermeld. Voor die normen blijft de versie vermeld in de opdrachtdocumenten van toepassing;
- indien de CE-markering wettelijk verplicht wordt voor een bouwproduct. In dit geval moet de opdrachtnemer steeds de technische specificaties in acht nemen die de basis vormen voor de CE-markering van het betreffende product, evenals de bijhorende nationale aanvullingen of toepassingsnormen.

Art. 56 Varianten en opties

Indien varianten zijn toegestaan of vereist, dienen zowel de basisofferte als elke variante via een afzonderlijke offerte te worden ingediend.

Afdeling 3. - Selectie van deelnemers en gunning van opdrachten

Art. 68-69 Uitsluitingsgronden

1. Voor opdrachten waarvan de geraamde waarde gelijk is aan of hoger ligt dan de drempels voor de Europese bekendmaking.

De inschrijver legt een ingevuld Uniform Europees Aanbestedingsdocument (UEA) voor als verklaring dat hij zich niet in een toestand van uitsluiting bevindt zoals bedoeld in art. 67 t.e.m. 69 Wet 2016.

Eventuele corrigerende maatregelen vermeldt de inschrijver op dit UEA (Zie onderstaand art. 73 voor meer informatie over het UEA).

2. Voor opdrachten waarvan de geraamde waarde lager ligt dan de drempels voor de Europese bekendmaking.

Door in te schrijven op deze opdracht, verklaart de inschrijver zich niet in een toestand van uitsluiting te bevinden, zoals bedoeld in art. 67 t.e.m. 69 Wet 2016.

Volgende documenten moeten aan de offerte toegevoegd worden:

- voor alle inschrijvers: een uittreksel uit het strafregister of een evenwaardig document uitgereikt door een gerechtelijke instantie of overheidsinstantie van het land van oorsprong of herkomst en waaruit blijkt dat de betrokkene niet veroordeeld is geweest voor een misdrijf bedoeld in art. 67 Wet 2016 en art. 61 K.B. Plaatsing;
- voor de Belgische inschrijver die personeel tewerkstelt dat onderworpen is aan de sociale zekerheidswetgeving van een andere lidstaat van de Europese Unie: een attest dat uitgereikt werd door de bevoegde overheid waarin bevestigd wordt dat hij, volgens de rekening die ten laatste de uiterste dag bepaald voor de ontvangst van de offerte opgemaakt is, op die datum voldaan heeft aan de voorschriften inzake betaling van de bijdragen voor sociale zekerheid overeenkomstig de wettelijke bepalingen van het land waar hij gevestigd is;
- en bijkomend voor de buitenlandse inschrijvers:
 - een origineel attest uitgereikt door de bevoegde overheidsinstantie van het land waar hij gevestigd is en waaruit blijkt dat hij heeft voldaan aan de voorschriften inzake bijdragen voor de sociale zekerheid overeenkomstig art. 68 Wet 2016 en art. 62 K.B. Plaatsing;

-
- een attest uitgereikt door de bevoegde overheidsinstantie waaruit blijkt dat de betrokkene in orde is met de betaling van zijn belastingen (directe belastingen en btw) overeenkomstig art. 68 Wet 2016 en art. 63 K.B. Plaatsing;
 - een getuigschrift van niet-faillissement uitgereikt door de bevoegde overheidsinstantie van het betrokken land.

Indien de inschrijver, die zich in een uitsluitingsgeval bevindt, zich op corrigerende maatregelen wil beroepen, moeten deze genomen maatregelen expliciet in de offerte worden beschreven.

Art. 69 Facultatieve uitsluitingsgronden

Onder sociale wetgeving wordt onder meer verstaan:

- het decreet van 10 juli 2008 houdende een kader voor het Vlaamse gelijke kansen- en gelijke behandelingsbeleid;
- de wet van 10 mei 2007 ter bestrijding van bepaalde vormen van discriminatie;
- de wet van 10 mei 2007 tot wijziging van de wet van 30 juli 1981 tot bestraffing van bepaalde door racisme of xenofobie ingegeven daden;
- de wet van 10 mei 2007 ter bestrijding van discriminatie tussen vrouwen en mannen;
- de wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk, meer bepaald hoofdstuk Vbis. Bijzondere bepalingen betreffende geweld, pesterijen en ongewenst seksueel gedrag op het werk.

Art. 73 Uniform Europees aanbestedingsdocument

Ingeval van een opdracht waarvan de geraamde waarde gelijk is aan of hoger is dan de drempels voor de Europese bekendmaking legt de inschrijver een ingevuld Uniform Europees Aanbestedingsdocument (UEA) voor. Het UEA bestaat uit een eigen verklaring die de aanbestedende overheid als voorlopig bewijs aanvaardt dat op de inschrijver geen uitsluitingsgrond van toepassing is en dat de inschrijver voldoet aan de kwalitatieve selectiecriteria.

De inschrijver moet tevens:

- een ingevuld UEA voorleggen voor elke deelnemer van een combinatie van ondernemingen die optreedt als inschrijver, en voor elke onderaannemer of andere entiteit op wiens draagkracht de inschrijver beroep doet;
- in geval de inschrijver een combinatie van ondernemingen is, aanduiden welke deelnemer aan de combinatie zal optreden als vertegenwoordiger naar de aanbestedende overheid toe, in deel II.B van het UEA.

De aanbestedende overheid kan de inschrijvers tijdens de procedure te allen tijde verzoeken de vereiste ondersteunende documenten geheel of gedeeltelijk in te dienen wanneer dit noodzakelijk is voor het goede verloop van de procedure.

Art. 73, §4 Administratieve vereenvoudiging

De aanbestedende overheid vraagt voor de Belgische inschrijvers zelf de volgende documenten op:

- 1) Attest inzake sociale zekerheid;
- 2) Attest niet-faillissement;
- 3) Fiscaal attest inzake directe belastingen en btw;
- 4) Bewijs van erkenning.

<p>C. ADMINISTRATIEVE VOORSCHRIFTEN BIJ TOEPASSING VAN HET KB VAN 18.04.2017 INZAKE PLAATSING OVERHEIDSOPDRACHTEN IN DE KLASSIEKE SECTOREN (K.B. PLAATSING) (BS 9 MEI 2017)</p>
--

Titel 1. Algemene bepalingen

Hoofdstuk 4. - Prijsvaststelling en -prijsbestanddelen

Art. 25 Prijsweergave

De eenheidsprijzen moeten zowel in cijfers als in letters worden geschreven.

Bij vermoedelijke hoeveelheden moeten de eenheidsprijzen tot op 5 decimalen na de komma worden afgerond. De totaalprijzen voor deze posten moeten worden afgerond tot op 2 decimalen na de komma.

Bij een globale prijs moet worden afgerond tot op 2 decimalen na de komma.

Art. 29 Allerlei heffingen

De belasting over de toegevoegde waarde wordt in een afzonderlijke post van de samenvattende opmeting vermeld en wordt bij de prijs van de offerte gevoegd.

Art. 31 Keurings- en opleveringskosten

Alle handelingen die vereist zijn voor de voorgeschreven onderzoeken, alsook de eventuele herstellingen die na de controle noodzakelijk blijken, zijn ten laste van de opdrachtnemer.

Alle keuringskosten en alle kosten voor de proeven, de voorbereiding en de verzending van de monsters in het geval van de partijkeuring van zogenoemd (aan BENOR en ATG) gelijkwaardige producten, zoals bepaald in de aanvulling van de voorlaatste alinea van artikel 41 AUR, zijn volledig ten laste van de opdrachtnemer ongeacht de plaats waar de proeven uitgevoerd worden.

De keuringskosten omvatten de reis- en verblijfskosten, het loon van de leidend ambtenaar (of zijn vervanger) en alle kosten om de proeven uit te voeren.

De reis- en verblijfskosten van het met de keuring belaste personeel worden aangerekend conform de van toepassing zijnde omzendbrieven zoals opgenomen in de opdrachtdocumenten.

De vergoeding van het met de keuring belaste personeel is het product van de bestede tijd (afgerond naar boven in een aantal uren) en de bezoldiging per uur. Deze bezoldiging per uur (exclusief btw) is het gemiddelde van deze die vastgesteld is door de KVIV-FABI Commissie voor een technicus met een ervaring tussen 5 en 10 jaar. Dit tarief wordt herzien en periodiek gepubliceerd op de internetsite: <https://ie-net.be>.

De reis- en verblijfskosten en vergoeding van het met de keuring belast personeel, zijn alleen ten laste van de aanbestedende overheid, indien de keuring door het met de keuring belast personeel kan uitgevoerd worden zonder overnachting op de keuringslocatie.

In het tegenovergestelde geval vallen de hierboven gedefinieerde keuringskosten ten laste van de opdrachtnemer.

Indien de keuring, door het met de keuring belaste personeel en/of de leidend ambtenaar (of zijn vervanger), niet kan uitgevoerd worden zonder overnachting in de keuringsplaats of indien het met de keuring belaste personeel wegens omstandigheden (epidemieën, gebrek aan inzetbaar personeel voor tijdrovende verre verplaatsingen, langdurige keuring in het buitenland) de keuring niet kan uitvoeren, zal de opdrachtnemer op zijn kosten een gecertificeerde keuringsinstelling aanstellen om de keuring uit te voeren. Deze gecertificeerde keuringsinstelling dient op voorhand voorgesteld te worden aan en aanvaard te worden door de aanbestedende overheid. De gecertificeerde keuringsinstelling rapporteert hierover aan de aanbestedende overheid.

De kosten van de prestaties die in verband met de opleveringen worden geleverd door derden, worden ten laste van de opdrachtnemer aangerekend tegen de door deze derden gefactureerde kostprijs.

De kosten van de prestaties die de opdrachtnemer in verband met de opleveringen zelf uitvoert, blijven te zijnen laste.

Art. 32, §1 Elementen die in de prijzen begrepen zijn

De opdrachtnemer is verplicht op zijn kosten alle ondergeschikte werken en leveringen uit te voeren die niet expliciet vermeld zijn in een post van de samenvattende opmeting, maar die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de aanneming zoals bepaald in de opdrachtdocumenten en/of voor de uitvoering van die post.

De levering, het vervoer en het ter plaatse aanbrengen van de in de opdrachtdocumenten voorgeschreven materialen, zijn voor rekening van de opdrachtnemer, tenzij anders bepaald in de opdrachtdocumenten.

Alle werken, leveringen en bijkomende werken die inherent zijn aan de uitvoering van de algemene maatregelen van art. 79 AUR, zijn begrepen in de aannemingssom.

Zijn in de prijs inbegrepen:

- de bijdrage verschuldigd aan het Opzoekingscentrum voor de Wegenbouw (OCW);
- de bijdrage verschuldigd aan het Wetenschappelijk en Technisch Centrum van het Bouwbedrijf (WTCB).

De kosten ten gevolge van het storten van afval dienen begrepen te zijn in de eenheidsprijs van de respectievelijke posten.

Het tijdelijk stockeren van uitgegraven bodem binnen of buiten de werf is een last van de aanneming.

Art. 32, §1, 3° K.B. Plaatsing wordt aangevuld als volgt:

Volgende kosten zijn eveneens ten laste van de opdrachtnemer, tenzij hiervoor een aparte post in de samenvattende opmeting werd voorzien:

- het aanpassen van de fasering en planning van de werken aan de definitieve verplaatsingen van nutsleidingen die nog tijdens de uitvoering van de werken dienen te gebeuren;
- het werken met de nodige en wettelijke voorzorgsmaatregelen en voorzichtigheid in de omgeving van nutsleidingen en hun bijhorende installaties, alsook de eventuele peilingen om deze voorzorgsmaatregelen wat te kunnen verminderen;
- de eventueel vereiste bescherming van de bestaande en te behouden nutsleidingen en hun bijhorende installatie.

Hoofdstuk 11 Indiening van de aanvragen tot deelneming en offertes

Afdeling 2 Indieningsmodaliteiten voor de aanvragen tot deelneming en offertes

Art. 53, §1 Taalgebruik

De inschrijver gebruikt uitsluitend het Nederlands in zijn mondelinge en schriftelijke communicatie met de aanbestedende overheid.

Van documenten die enkel in een andere taal beschikbaar zijn, kan de aanbestedende overheid een vertaling eisen. De vertaling gebeurt op kosten van de inschrijver. De vertaling is het enige rechtsgeldige.

Afdeling 4 Verbintenistermijn

Art. 58 Verbintenistermijn voor de inschrijvers

De inschrijvers blijven gebonden door hun offerte gedurende een termijn van honderdtwintig kalenderdagen, ingaande de dag na de uiterste ontvangstdatum van de offertes.

Titel 2 Gunning bij openbare of niet-openbare procedures

Hoofdstuk 1 Vorm en inhoud van de offerte

Art. 77 Vorm van de offerte

De aandacht van de inschrijver wordt erop gevestigd dat hij zijn offerte en zijn samenvattende opmeting moet invullen op de bij de opdrachtdocumenten gevoegde formulieren.

Art. 78 Inhoud van de offerte

Bij het offerteformulier dienen de volgende documenten te worden gevoegd:

- 1) De samenvattende opmeting (zie art. 79 K.B. Plaatsing);
Indien in de samenvattende opmeting geen veld voorzien is voor prijsvermeerderingen of -verminderingen (toeslagen of kortingen), dienen deze onmiddellijk in de prijs te worden verrekend. Bij niet-naleving hiervan kan de aanbestedende overheid de prijsvermeerderingen of -verminderingen (toeslagen of kortingen) als ongeschreven beschouwen;
- 2) De documenten die vereist zijn voor de selectie (zie art. 66 en volgende Wet 2016 en art. 59 en volgende K.B. Plaatsing);
- 3) De documenten die vereist zijn voor de gunning (zie art. 81 Wet 2016);
- 4) De bewijzen dat de personen, die de offerte ondertekenden, statutair of bij volmacht bevoegd zijn om de bedrijven geldig in en buiten rechte te vertegenwoordigen (art. 44 K.B. Plaatsing). Dit gebeurt naargelang de rechtsvorm van de bedrijven door het bijvoegen van één van de volgende documenten:
 - uittreksel of kopie van de statutaire clausule i.v.m. de vertegenwoordigingsbevoegdheid en een kopie van de akte of afschrift van de notulen van de algemene vergadering, zoals verschenen in het BS, houdende benoeming van de bestuurders;
 - volmacht om het bedrijf te vertegenwoordigen of om bevoegdheid door te geven aan een ander persoon;
 - voorleggen van benoemingsbesluit van de zaakvoerder;
 - andere documenten ter staving van de bevoegdheid.
- 5) Het document en de afzonderlijke prijsberekening bedoeld in art. 30, tweede lid, 1° en 2° van het KB van 25/01/2001 betreffende de tijdelijke of mobiele bouwplaatsen, met name
 1. een document dat verwijst naar het veiligheids- en gezondheidsplan en waarin de inschrijver beschrijft op welke wijze hij het bouwwerk zal uitvoeren om rekening te houden met dit veiligheids- en gezondheidsplan;
 2. een afzonderlijke prijsberekening in verband met de door het veiligheids- en gezondheidsplan bepaalde preventiemaatregelen en -middelen, inbegrepen de buitengewone individuele beschermingsmaatregelen en -middelen.Het bijvoegen van deze documenten is essentieel voor de beoordeling van de offerte. De inschrijver maakt voor deze documenten gebruik van de invulformulieren die bij de opdrachtdocumenten worden gevoegd. Doet hij dit niet, dan draagt hij de volle verantwoordelijkheid voor de volledige overeenstemming van de door hem aangewende documenten met deze invulformulieren;
- 6) Een nota waarin de sluitingsperiode van de inschrijver voor de betaalde jaarlijkse vakantiedagen en de inhaalrustdagen die op reglementaire wijze of in een algemeen bindende collectieve arbeidsovereenkomst werden bepaald, wordt vermeld, alsook de nodige bewijsstukken (zie o.a. art. 27, §1 AUR);
- 7) In geval van een procedure met meerdere gunningscriteria bij kunstwerken:
 1. Een uitgebreid werkprogramma met grafisch tijdschema, uitgedrukt in werkdagen, voor het verwezenlijken van de voorziene werken.

-
2. Voorontwerptekeningen van het kunstwerk (funderingen, pijlers, landhoofden, bovenbouw, opleggingen, brugdekvoegen), ondersteund door een duidelijke berekeningsnota, waarvan de berekeningen eenvoudig kunnen worden gevolgd. In deze nota worden de gevolgde methodes, evenals de eigenschappen van de gebruikte materialen, voldoende beschreven.

De voorontwerptekeningen en de berekeningsnota mogen eventueel rechtstreeks door het ingenieursbureau worden ingediend, mits uitdrukkelijke verwijzing van de inschrijver naar dit laatste; in dit geval worden de plannen en de berekeningsnota door het ingenieursbureau gedateerd en ondertekend.

3. Een nota waarin de naam en het adres is vermeld van de burgerlijk ingenieur (het ingenieursbureau), die (dat) verantwoordelijk is voor de studie van het ontwerp waarop de offerte gebaseerd is.

In een offerte mag per discipline (betonconstructies of staalconstructies) slechts één enkel ingenieursbureau of burgerlijk ingenieur worden vermeld.

Het is de inschrijver niet toegelaten zich na de uiterste ontvangstdatum van de offertes tot een ander burgerlijk ingenieur of ingenieursbureau te wenden zonder de toestemming van de aanbestedende overheid.

4. Een beschrijving van het voorziene systeem voor:

- de voorspanning;
- de funderingen;
- de oplegtoestellen;
- bij paalfunderingen: de afmetingen van de schacht en van de eventuele verbrede voet, alsmede het totaal nuttig draagvermogen Q_n ;
- de samenstelling van het tegengewicht.

Het is de inschrijver niet toegelaten na de uiterste ontvangstdatum van de offertes andere systemen aan te wenden zonder de toestemming van de aanbestedende overheid;

- 8) In geval van staalconstructies:

1. een nota met de eenheidsprijs voor het radiografisch onderzoek met X-stralen van de lassen (euro per strekkende meter radiografisch onderzoek);
2. een nota met de eenheidsprijs voor het ultrasoon onderzoek van de lassen (euro per strekkende meter ultrasoon onderzoek);
3. een nota met de eenheidsprijs voor het penetrant onderzoek van de lassen (euro per strekkende meter penetrant onderzoek);
4. een nota met de eenheidsprijs voor het magnetisch onderzoek van de lassen (euro per strekkende meter magnetisch onderzoek).

Deze eenheidsprijzen gelden gedurende de hele duur van de opdracht en zijn niet voor herziening vatbaar.

Hoofdstuk 2 Samenvattende opmeting en inventaris

Art. 79 Samenvattende opmeting

§1 In de samenvattende opmeting gaat de post vergezeld:

- a) van de vermelding “GP”, globale prijs, als de hoeveelheid niet aangegeven is;
- b) van de vermelding “VH”, vermoedelijke hoeveelheid;
- c) van de vermelding “VS”, voorbehouden som;
- d) van de vermelding “GS”, geraamde som;
- e) van de vermelding “AS”, aanpasbare som.

De somposten (VS, GS en AS) geven de opdrachtnemer geen recht op enige bestelling, noch op het bedrag dat eventueel besteld wordt. Het is enkel een indicatie van het budget dat voor dergelijke uitgaven gereserveerd is. De aanbestedende overheid beslist over de uitgaven die met deze posten betaald worden.

Indien een voorbehouden som voor onvoorziene werken, leveringen en diensten voorzien is, dan is dit bedrag gereserveerd voor werken, leveringen en diensten nodig voor de uitvoering van aanpassingswerken ten gevolge van onverwachte situaties of voor de oplossing van ad hoc problemen die niet vooraf konden worden vastgesteld en waarvoor geen specifieke posten in de opmeting voorzien zijn.

§2 De vermoedelijke hoeveelheden in de samenvattende opmeting mogen niet verbeterd worden.

De forfaitaire hoeveelheden mogen niet verbeterd worden in de samenvattende opmeting, maar enkel in een apart document dat hij voegt bij zijn offerte ter verantwoording van deze verbeteringen.

Hoofdstuk 3 Interpretatie, fouten en leemten

Art. 80 Voorrangsorte opdrachtdocumenten

In afwijking van art. 80 K.B. Plaatsing is bij genormaliseerde posten de volgende voorrangsorte bepalend voor de interpretatie ingeval van tegenspraak tussen de opdrachtdocumenten:

- 1) de plannen;
- 2) de samenvattende opmeting;
- 3) het bestek.

In geval van tegenstrijdigheden tussen het codenummer en de omschrijving van de gebruikte genormaliseerde post, heeft het codenummer voorrang.

In geval van tegenstrijdigheden tussen de beschrijvende en de samenvattende opmeting heeft de beschrijvende opmeting voorrang.

Genormaliseerde posten zijn posten die in de catalogus voorkomen. Zij omvatten steeds één bewerking en/of levering. Elke genormaliseerde post heeft:

- 1) een codenummer;
- 2) een omschrijving van de werken;
- 3) een verwijzing naar de overeenkomstige bepaling in het Standaardbestek (“volgens”).

Niet-genormaliseerde posten zijn:

- ofwel posten die niet in de catalogus voorkomen en waarvoor een logisch opgebouwd codenummer gebruikt wordt;
- ofwel posten die wel in de catalogus voorkomen maar waarvan de inhoud van de post gewijzigd werd. Deze posten worden met een * aangeduid in de opmeting.

Voor de niet-genormaliseerde posten geldt de voorrangvolgorde zoals bepaald in art. 80 K.B. Plaatsing.

Hoofdstuk 4 Indiening en opening

Art. 84 Elektronische indiening offertes

De offertes moeten elektronisch worden ingediend via de e-tendering website <https://eten.publicprocurement.be> die de naleving waarborgt van de voorwaarden van art. 14, §7 Wet 2016.

Meer informatie kan verkregen worden op de website <http://www.publicprocurement.be> of via de e-procurement helpdesk op het nummer +32 (0)2 790 52 00.

De met elektronische middelen ingediende offertes moeten worden opgemaakt in een afdrukbaar pdf-formaat. De maximale grootte per document is 80 MB. Een te groot document kan worden opgesplitst in meerdere deeldocumenten. Het geheel van alle documenten mag evenwel niet groter zijn dan 350 MB.

De samenvattende opmeting wordt via een Excel-bestand ter beschikking gesteld. De inschrijver maakt gebruik van dit bestand voor het invullen van zijn samenvattende opmeting. Aan dit bestand mogen geen wijzigingen worden aangebracht met uitzondering van het invullen van de grijze invulvelden. De inschrijver dient het ingevulde Excel-document te converteren naar een afdrukbaar pdf-bestand. Zowel het Excel- als het pdf-bestand moeten worden opgeladen en ingediend via e-tendering. Bij tegenstrijdigheid tussen beide bestanden, wordt het pdf-bestand geacht de werkelijke bedoeling van de inschrijver te zijn en is het pdf-bestand aldus het enige rechtsgeldige.

U kunt als buitenlandse inschrijver de offerte en alle bijhorende documenten ondertekenen met een gekwalificeerd certificaat dat u kunt aankopen via een private actor en dat door de applicatie herkend wordt als een geldig certificaat dat geschikt is voor het plaatsen van een wettelijke digitale handtekening ofwel met een elektronisch middel, aangekocht bij een private actor en waarvan zij zelf garanderen dat dit voldoet aan alle wettelijke voorwaarden:

- Gekwalificeerde certificaten, die geschikt zijn voor het plaatsen van een wettelijke digitale handtekening, kunnen aangekocht worden bij private actoren. Voor meer informatie over deze private actoren, kunt u terecht op e.procurement@vlaanderen.be of +32 (0)2 553 76 57. Er dient wel te worden opgemerkt dat het enige tijd in beslag kan nemen vooraleer u de drager met uw gekwalificeerd certificaat ontvangt. Koop dus tijdig uw certificaat aan.
- Wanneer de buitenlandse inschrijver een eigen elektronisch middel gebruikt om de handtekening te plaatsen, garandeert hij zelf dat deze handtekening voldoet aan de voorwaarden van art. 14, §7 Wet 2016. Deze elektronische handtekening moet aldus conform zijn met de regels van het Europees, en het daarmee overeenstemmend nationaal, recht inzake de geavanceerde elektronische handtekening met een geldig gekwalificeerd certificaat, waarbij deze handtekening werd gerealiseerd via een veilig middel voor het aanmaken van een handtekening. Gelieve ook alle nuttige informatie over het gebruikte elektronische middel aan de offerte toe te voegen opdat de aanbestedende overheid kan nagaan of het gebruikte elektronische middel geldig is en conform is met de bepalingen in de regelgeving.

**D. ADMINISTRATIEVE VOORSCHRIFTEN BIJ TOEPASSING VAN
HET KONINKLIJK BESLUIT VAN 14.01.2013 TOT BEPALING VAN
DE ALGEMENE UITVOERINGSREGELS VAN DE
OVERHEIDSOPDRACHTEN (AUR) (BS 14 FEBRUARI 2013,
ZOALS GEWIJZIGD DOOR HET KONINKLIJK BESLUIT VAN 22
JUNI 2017, BS 27 JUNI 2017)**

Hoofdstuk 2 Gemeenschappelijke bepalingen opdrachten voor werken, leveringen en diensten

Afdeling 1 Algemeen kader

Art. 11 Leidend ambtenaar

De leidend ambtenaar is de vertegenwoordiger en de woordvoerder van de aanbestedende overheid in haar betrekking met de opdrachtnemer.

Indien de leiding van en het toezicht op de uitvoering worden toevertrouwd aan een ambtenaar (zowel contractueel als statutair) van de aanbestedende overheid, bestaat het mandaat van de leidend ambtenaar uit:

- de technische en administratieve opvolging van de prestaties, inbegrepen de goedkeuring van de detail- en werktekeningen en de berekeningsnota's, tot en met de definitieve oplevering;
- de keuring van de producten en/of prestaties, zowel de a priori als de a posteriori keuring;
- het nazicht van de vorderingsstaten en van de facturen;
- het opstellen van de processen-verbaal;
- de voorlopige en definitieve oplevering;
- het instaan voor het bestendig toezicht op de prestaties.

Indien de leiding van en het toezicht op de uitvoering worden toevertrouwd aan een persoon buiten de aanbestedende overheid, wordt de draagwijdte van zijn mandaat in de opdrachtdocumenten omschreven.

Art. 12 Onderaannemers

De opdrachtnemer deelt aan de leidend ambtenaar schriftelijk de naam, contactgegevens en wettelijke vertegenwoordigers van al zijn onderaannemers mee. Hij voegt tevens een uittreksel uit het strafregister toe van deze onderaannemers. Hij doet dat ten laatste bij de aanvang van de uitvoering van de opdracht, voor zover deze gegevens op dat moment bekend zijn. In het andere geval moet hij deze gegevens meedelen ten laatste 15 kalenderdagen vóór de aanvang van de overeenstemmende werken, behalve in geval van hoogdringendheid waarbij deze termijn van 15 kalenderdagen kan ingekort worden.

De opdrachtnemer dient daarbij het bewijs voor te leggen dat de betrokken onderaannemer voldoet aan de wetgeving inzake de erkenning van aannemers voor dat deel van de opdracht dat die onderaannemer zal uitvoeren.

Zolang dat bewijs niet is overgelegd, mag een onderaannemer de werkzaamheden niet aanvatten.

De onderaannemer moet tijdens de uitvoering van het hem toevertrouwde deel van de opdracht in het bezit zijn van de vereiste erkenning.

Omwille van het feit dat de opdrachtnemer zelf verantwoordelijk is voor de keuze van de in te zetten onderaannemers, staat hij zelf ook in voor elke vorm van tijdsverlies die ontstaat doordat een onderaannemer werd voorgesteld die niet bleek te beantwoorden aan de vereisten vervat in art. 12 t.e.m. 13 en 78 AUR. In dergelijke gevallen kan de opdrachtnemer dan ook geen aanspraak maken op een schorsing of verlenging van de uitvoeringstermijnen.

In geval van door de opdrachtnemer uit te voeren studies, is het de opdrachtnemer niet toegelaten zich na de sluiting tot een ander burgerlijk ingenieur of ingenieursbureau te wenden, tenzij een gelijkwaardige ingenieur of ingenieursbureau wordt voorgesteld, waarvan de gelijkwaardigheid vooraf en schriftelijk wordt aanvaard door de aanbestedende overheid.

De opdrachtnemer wordt gewezen op het feit dat de onderaannemer beroep kan doen op art. 1798 van het Burgerlijk Wetboek.

Afdeling 2 Intellectuele rechten

Art. 19 Gebruik van de resultaten

§1 De aanbestedende overheid verwerft de volle en exclusieve eigendom op de uitvindingen die gedaan en ontwikkeld worden bij of naar aanleiding van de uitvoering van de opdracht.

De opdrachtnemer en zijn rechtsopvolgers verbinden zich er wel toe de specifieke uitvindingen die noodzakelijk zijn voor het gebruik van de resultaten van de opdracht gratis en kosteloos ter beschikking te stellen van de aanbestedende overheid en alle andere diensten, departementen en entiteiten die ressorteren onder de Vlaamse overheid, zelfs al zijn deze een van de aanbestedende overheid onderscheiden rechtspersoon.

§4 De opdrachtnemer kan, na voorafgaande schriftelijke toestemming door de aanbestedende overheid, de algemene gegevens over het bestaan van de opdracht en over de verkregen resultaten aanwenden voor commercieel of ander gebruik.

Art. 20 Methodes en knowhow

De aanbestedende overheid verkrijgt niet de rechten op de methodes en knowhow die gedaan, verworven, ontwikkeld of gebruikt worden bij de uitvoering van de opdracht.

De opdrachtnemer deelt de aanbestedende overheid ten laatste bij de voorlopige oplevering mee welke knowhow nodig is voor het gebruik van het werk, ongeacht of die aanleiding gegeven heeft tot het aanvragen van een octrooi of niet.

De opdrachtnemer en zijn rechtsopvolgers verbinden zich er wel toe de methodes en knowhow die noodzakelijk zijn voor het gebruik van de resultaten van de opdracht gratis en kosteloos ter beschikking te stellen van de aanbestedende overheid en alle andere diensten, departementen en entiteiten die ressorteren onder de Vlaamse overheid, zelfs al zijn deze een van de aanbestedende overheid onderscheiden rechtspersoon.

Afdeling 3 Financiële garanties

Art. 24, §1 Verzekeringen

Algemeen.

Onverminderd de aansprakelijkheden van de opdrachtnemer, zoals bepaald in artikel 84 AUR, verbindt de opdrachtnemer zich ertoe de hierna genoemde verzekeringspolissen af te sluiten.

Wanneer in de samenvattende opmeting een afzonderlijke post/afzonderlijke posten voorzien is/zijn voor het afsluiten van verzekeringspolissen “alle bouwplaatsrisico’s” en “tienjarige aansprakelijkheid”, dan zullen deze polissen beantwoorden aan de hiernavolgende bepalingen van punten 4 en 5. Bij ontstentenis van deze afzonderlijke post/posten beperkt de verplichting van de opdrachtnemer zich tot de voorzieningen van artikel 24, §1 AUR.

De polissen moeten voldoen aan de bepalingen van de wet van 14 april 2014 betreffende de verzekeringen. De polissen moeten een clause bevatten, die bepaalt dat elke schorsing, verbreking, opzegging of vervallenverklaring van het verzekeringscontract door de verzekeraar onmiddellijk per aangetekend schrijven ter kennis wordt gebracht van de aanbestedende overheid. De schorsing kan ten vroegste 5 werkdagen na kennisgeving ingaan.

De polissen moeten een clausule bevatten die bepaalt dat de verzekeringsmaatschappij zich, na uitkering, in geen enkel geval tot de aanbestedende overheid kan richten om de gedane uitkering te verhalen.

De vermelde te verzekeren kapitalen houden geen beperking van verantwoordelijkheid in. Alle hierna vermelde uitgesloten risico's, bedragen van de vrijstellingen en schadevergoedingen die de verzekerde kapitalen overtreffen (zelfs indien gebaseerd op art. 544 van het Burgerlijk Wetboek), blijven ten laste van de betrokken opdrachtnemers en kunnen onder geen enkel beding gerecupereerd of verhaald worden bij de aanbestedende overheid.

De opdrachtnemer legt voor de aanvang van de werken, het bewijs voor dat de polissen vermeld onder punten 1, 2, 3 en desgevallend 4 afgesloten zijn conform de onderstaande bepalingen. Dit bewijs wordt geleverd aan de hand van het als bijlage bij dit bestek gevoegde modeldocument (in te vullen door de verzekeraar/gemachtigde makelaar). Voor elke dag vertraging wordt een dagelijkse straf toegepast zoals bepaald in art. 45.

Op eenvoudig verzoek van de aanbestedende overheid levert de opdrachtnemer het bewijs van premiebetaling.

1. Arbeidsongevallen

De waarborg geldt voor de ongevallen van het personeel van de opdrachtnemer tijdens de uitoefening van hun activiteit op de bouwplaats en voor de ongevallen op de weg van en naar het werk.

Deze polis voorziet uitdrukkelijk een afstand van verhaal van de verzekeraar ten overstaan van de aanbestedende overheid en/of zijn aangestelden en/of zijn gevolmachtigden.

2. Burgerlijke Aansprakelijkheid

Het minimaal verzekerde kapitaal per schadegeval bedraagt: 1.250.000,00 euro voor lichamelijk letsel, stoffelijke schade en immateriële gevolgschade gemengd voor schade aan derden gebaseerd op de artikels 1382 tot en met 1386 van het Burgerlijk Wetboek.

Volgende dekkingen dienen, naast de klassieke basisdekkingen, minimaal in de polis voorzien te zijn:

- voor de schade gebaseerd op artikel 544 van het Burgerlijk Wetboek, inbegrepen voor de contractuele overdracht, een dekking van minimum 500.000,00 euro per schadegeval inbegrepen in het kapitaal zoals hierboven vermeld;
- zonder sublimiet, de schade veroorzaakt door trillingen, de verlaging van de grondwaterstand, het wegnemen, ontbreken of verzwakken van steunen en alle gevolgen ervan;
- zonder sublimiet, de schade aan alle leidingen, kabels, kanalisaties, al dan niet ondergronds, en alle gevolgen van deze schade;
- zonder sublimiet, de schade veroorzaakt door het materieel van de opdrachtnemer en door het door hem gehuurd materieel;
- zonder sublimiet, de schade veroorzaakt door niet-geïmmatriculeerde (werf)voertuigen, bouwplaats- en hijstoestellen;
- de waarborg toevertrouwd voorwerp: verzekerd kapitaal van minimum 250.000,00 euro per schadegeval. Onder toevertrouwd voorwerp moet verstaan worden de goederen, zowel roerende als onroerende, dewelke aan de opdrachtnemer zijn toevertrouwd, waaraan op het ogenblik van de schade gewerkt wordt. De andere goederen, zowel roerende als onroerende, eigendom van de aanbestedende overheid of waarvoor zij verantwoordelijk is, waaraan op het ogenblik van de schade niet gewerkt wordt, moeten beschouwd worden als zijnde van derden;
- voor schade door brand, vuur, rook, ontploffing en water wordt een minimum verzekerd kapitaal van 1.250.000,00 euro voorzien.

De in de polis voorziene vrijstellingen mogen maximum 5.000,00 euro per schadegeval bedragen voor andere dan letselschade.

3. **Motorrijtuigen**

Een verzekering overeenkomstig de wet van 21 november 1989 voor alle geïmmatriculeerde voertuigen die toegang hebben tot de werf. Niet-geïmmatriculeerde (werf)voertuigen, bouwplaats- en hijstoestellen die enkel ingezet worden op de afgesloten werf, dienen verzekerd te zijn onder de polis Burgerlijke Aansprakelijkheid (zie punt 2).

4. **Verzekering “Alle bouwplaatsrisico’s”**

Verzekerden:

- de aanbestedende overheid, inclusief haar aangestelden en personeel;
- de opdrachtnemer en zijn onderaannemers;
- de architect, het studiebureau, de raadgevend ingenieur;
- de veiligheidscoördinator;
- alle andere partijen waarvan de aanwezigheid op de werf gewenst of nodig is met het oog op de vooruitgang van de werken.

Duurtijd: vanaf de aanvang van de werken tot 12 maanden dan wel 24 maanden na de voorlopige oplevering, afhankelijk van de duur van de waarborgperiode van de opdracht.

4.A **Zakenverzekering**

4.A.1 **De verzekerde goederen:**

Deze verzekering zal dekking verlenen voor schade aan:

- de definitief opgetrokken werken die het voorwerp van de aannemingscontracten vormen, daarin begrepen: de materialen, bouwelementen en uitrustingen (d.w.z. machines, toestellen en installaties) bestemd om erin te worden verwerkt;
- de (eventuele) voorlopige werken bepaald in de aannemingscontracten of nodig voor de uitvoering ervan;
- het bestaand goed, d.w.z. de eigendommen toebehorende aan de aanbestedende overheid of waarvoor deze verantwoordelijk is.

4.A.2 **De waarborgen:**

- tijdens de bouw-, montage- en testtermijn:

1. Elke beschadiging en elk verlies van de verzekerde goederen;
2. Elke beschadiging en elk verlies te wijten aan een fout, een gebrek of een leemte in het ontwerp, in de berekeningen of in de plannen alsook aan het eigen gebrek van de materialen, aan een defect, aan een mechanische of elektrische storing of breuk (foutief gedeelte);
3. De waarborg bestaand goed omvat alle materiële beschadigingen veroorzaakt door de uitvoering van de werken en mag niet beperkt zijn tot gehele of gedeeltelijke instorting.

- tijdens de periode van 12 maanden dan wel 24 maanden vanaf de voorlopige oplevering:

1. beschadiging van de blijvend opgerichte verzekerde goederen (bouwwerken, gedeelten ervan en uitrustingen die het voorwerp van de aanneming uitmaken) die zich voordoet tijdens de uitvoering van de werken door de verzekerden, waartoe zij na de voorlopige oplevering krachtens hun aannemingscontract verplicht zijn;
2. beschadiging aan de blijvend opgerichte verzekerde goederen (bouwwerken, gedeelten ervan en uitrustingen die het voorwerp van de aanneming uitmaken) die tijdens deze periode vastgesteld wordt en te wijten is aan een schadeverwekkend feit op de bouwplaats tijdens de bouw-, montage- en proeftermijn.

4.A.3 **Algemeenheden:**

De herstelling van een beschadigd goed dient op eenvoudig verzoek van de aanbestedende overheid, door de opdrachtnemer wiens goed beschadigd is, te worden uitgevoerd.

4.B Aansprakelijkheid ten aanzien van derden

De waarborgen van deze afdeling komen in aanvulling en na uitputting van de bestaande aansprakelijkheidsverzekeringen van de deelnemers aan de verzekerde werken.

4.B.1 Verzekerde bedragen:

Deze verzekering dekt de Burgerlijke Aansprakelijkheid volgens artikel 1382 tot en met 1386 van het Burgerlijk Wetboek met volgende specifieke voorwaarden:

- verzekerd kapitaal: 1.250.000,00 euro per schadegeval voor lichamelijke, stoffelijke en onstoffelijke gevolgschade vermengd;
- inbegrepen is de dekking voor schade gebaseerd op artikel 544 van het Burgerlijk Wetboek. De minimale waarborg bedraagt 500.000,00 euro per schadegeval.

4.B.2 Vrijstelling per schadegeval:

- De waarborgen en kapitalen van de polissen Burgerlijke Aansprakelijkheid van de verschillende deelnemers gelden als eigen risico, met een absoluut minimum van 50.000,00 euro.
- In geval van tussenkomst in eerste rang: 50.000,00 euro.
- Voor de aanbestedende overheid: 2.500,00 euro.
- Voor artikel 544 van het Burgerlijk Wetboek: 2.500,00 euro.
- Voor lichamelijke schade : 0,00 euro.

Bij tussenkomst na uitputting van de polissen Burgerlijke Aansprakelijkheid van de deelnemers boven 50.000,00 euro, wordt er geen bijkomende vrijstelling meer in rekening gebracht.

De aanbestedende overheid verkrijgt een rechtstreeks vorderingsrecht als derde-begunstigde t.a.v. de verzekeringsmaatschappij.

4.B.3 Is in de verzekeringsdekking inbegrepen:

- De schade ten gevolge van trillingen, het verlagen van de grondwaterstand, het ontbreken, verwijderen of verzwakken van steunen.
- De schade aan kabels en leidingen met inbegrip van de eventuele gevolgschade.
- De gekruiste aansprakelijkheid onder de verzekerden; dit houdt in dat de verzekerden onderling als derden ten aanzien van elkaar beschouwd worden.

4.C Definitie van schadegeval

Onder schadegeval wordt begrepen: het geheel der schade en/of verlies voortkomend uit éénzelfde oorzakelijk feit welke in tijd (max. 3 maanden) en ruimte (bouwplaats) beperkt is.

Afdeling 4 Opdrachtdocumenten

Art. 38/7, §1 Prijsherziening

1. Algemeen

Het prijsherzieningsmechanisme wordt gerealiseerd door toepassing van parametrische formules die algemeen van de volgende vorm zijn:

$$p = P \times \left(a_1 \times \frac{x_1}{X_1} + a_2 \times \frac{x_2}{X_2} + \dots + a_n \times \frac{x_n}{X_n} + c \right)$$

waarbij:

p : de herziene prijs, geldig voor de prestatieperiode;

P : de oorspronkelijke prijs, geldig op het moment van de uiterste ontvangstdatum van de offerte;

- a_1, a_2, \dots, a_n : de wegingscoëfficiënten;
- x_1, x_2, \dots, x_n : de prijsherzieningsparameters met parameterwaarden geldig voor de prestatieperiode (met inachtnaam van de referentietermijn);
- X_1, X_2, \dots, X_n : de prijsherzieningsparameters met parameterwaarden geldig op de uiterste ontvangstdatum van de offerte (met inachtnaam van de referentietermijn);
- c : de vaste term, het gedeelte van de prijs dat niet voor prijsherziening in aanmerking komt.

en:

$$\sum_{i=1}^n a_i + c = 1$$

Bij de berekening wordt eerst iedere breuk herleid tot een getal met 5 decimalen. Hiertoe wordt de vijfde decimaal vermeerderd met 1 als de zesde decimaal gelijk is aan of groter is dan 5.

Vervolgens wordt ieder aldus berekend getal vermenigvuldigd met de overeenkomstige coëfficiënt. De verkregen producten worden op dezelfde wijze als hierboven beschreven afgerond op de vijfde decimaal.

De prestaties worden maandelijks herzien (d.w.z. vaste herzieningsfrequentie van één maand).

De herzieningsperiodes vallen samen met de in art. 66 bepaalde betalingsperiodes.

Voor de berekening van de prijsherziening wordt voor iedere prestatie in de vorderingsstaat nagegaan binnen welke herzieningsperiode de prestatie aanvangt. De startdatum van de bekomen herzieningsperiode is de referentiedatum waarop de referentietermijn van iedere parameter in de prijsherzieningsformule zal worden toegepast. De bekomen datum bepaalt welke parameterwaarde zal worden gebruikt in de berekening van de prijsherziening.

Behoudens andersluidende bepaling in de opdrachtdocumenten worden in onderstaande tabel volgende onderscheiden referentietermijnen gedefinieerd:

Categorie	Parameters	Referentietermijn parameterwaarden voor de uiterste ontvangstdatum offerte (noemer)	Referentietermijn parameterwaarden voor prestatieperiode (teller)
Lonen - Bouw	S1 t.e.m. S32 Sp en Sp2 Sk1 t.e.m. Sk4	-10 kalenderdagen	0 kalenderdagen
Lonen - Metaal	Sm en Sw	-10 kalenderdagen	0 kalenderdagen
Lonen - Diversen	Sem en Ssch	-10 kalenderdagen	0 kalenderdagen

Categorie	Parameters	Referentietermijn parameterwaarden voor de uiterste ontvangstdatum offerte (noemer)	Referentietermijn parameterwaarden voor prestatieperiode (teller)
Lonen - Diversen	Sb en Sb(F)	-3 maanden	-3 maanden
Materialen, materieel, brandstoffen en energie	OWxxx	-1 maand	-1 maand
Materialen, materieel, brandstoffen en energie	Afzetprijnsindexen (ISTI xxx)	-3 maanden	-3 maanden
Materialen	Ic, Ig en CPI 09.13000	-1 maand	-1 maand

Op posten met als aard "VS" (Voorbehouden Som) en "GS" (Geraamde Som) is geen prijsherziening van toepassing.

2. Specifieke formules

Onderstaande specifieke formules zijn richtinggevend. De opdrachtdocumenten kunnen steeds van deze formules afwijken.

De parameters die gebruikt worden in onderstaande prijsherzieningsformules worden gespecificeerd in de tabel gevoegd als bijlage bij de opdrachtdocumenten.

De coëfficiënten die gebruikt worden in onderstaande prijsherzieningsformules worden bepaald in de opdrachtdocumenten.

a) Formule voor het aanleggen van wegen met **cementbetonverhardingen**:

$$p = P \times \left(a1 \cdot \frac{s13/s25/s29}{S13/S25/S29} + a2 \cdot \frac{k_2}{K_2} + c \right)$$

b) Formule voor het aanbrengen van **bitumineuze verhardingen, slemlagen en bestrijkingen**:

$$p = P \times \left(a1 \cdot \frac{s13/s25/s29}{S13/S25/S29} + a2 \cdot \frac{ow564}{OW564} + a3 \cdot \frac{ow111}{OW111} + a4 \cdot \frac{ow550bis}{OW550bis} + c \right)$$

c) Formule voor **beplantingswerken en arbeidsintensieve werken**:

$$p = P \times \left(a1 \cdot \frac{s13/s25/s29}{S13/S25/S29} + a2 \cdot \frac{i}{I} + c \right)$$

d) Formule voor **herstellings- en verbeteringswerken aan onbevaarbare en bevaarbare waterlopen**:

$$p = P \times \left(a1 \cdot \frac{s13/s25/s29}{S13/S25/S29} + a2 \cdot \frac{i}{I} + c \right)$$

e) Formule voor **ruimingswerken aan onbevaarbare en bevaarbare waterlopen:**

$$p = P \times \left(a1 \cdot \frac{s13/s25/s29}{S13/S25/S29} + c \right)$$

f) Formule voor **grond-, bagger- en afbraakwerken:**

$$p = P \times \left(a1 \cdot \frac{s13/s25/s29}{S13/S25/S29} + a2 \cdot \frac{ow550bis}{OW550bis} + a3 \cdot \frac{i}{I} + c \right)$$

g) Formule voor **damplanken:**

$$p = P \cdot \left(a1 \cdot \frac{sw}{Sw} + a2 \cdot \frac{ow226}{OW226} + c \right)$$

h) Formule voor **wapeningsstaal:**

$$p = P \cdot \left(a1 \cdot \frac{s13/s25/s29}{S13/S25/S29} + a2 \cdot \frac{ow224}{OW224} + a3 \cdot \frac{i}{I} + c \right)$$

i) **Staalconstructies:**

A. Prijsherziening van de staalconstructie in de werkplaats

a. Gewalst staal en smeedstaal, inclusief de in de werkplaats en op de bouwplaats te verwerken bouten en klinknagels

$$p = P \cdot \left(a1 \cdot \frac{sw}{Sw} + a2 \cdot \frac{ow212}{OW212} + c \right)$$

b. Vormgietstaal en gietijzer inclusief de bewerking, de modelkosten, de bevestigingsbouten, enz.

$$p = P \cdot \left(a1 \cdot \frac{sw}{Sw} + a2 \cdot \frac{ow228}{OW228} + c \right)$$

c. Schommeling van de prijs voor de proefmontage van de constructie in de werkplaats

$$p = P \times \left(a1 \cdot \frac{sw}{Sw} + c \right)$$

B. Schommeling van de prijs van het monteren van de constructie op de bouwplaats

$$p = P \times \left(a1 \cdot \frac{sm}{Sm} + c \right)$$

C. Schommeling van de prijs voor het voorbereiden van de oppervlakken en voor de bescherming tegen corrosie

$$p = P \times \left(a1 \cdot \frac{sw}{Sw} + a2 \cdot \frac{i}{I} + c \right)$$

j) **Elektrische en elektromechanische uitrustingen:**

$$p = P \left\{ \begin{array}{l} a1 \frac{S_{em}}{S_{em}} + a2 \frac{nace_2500}{NACE_500} + a3 \frac{nace_2600}{NACE_2600} + \\ a4 \frac{nace_2700}{NACE_2700} + a5 \frac{nace_2800}{NACE_2800} + c \end{array} \right\}$$

Art. 38/12, §2 Schorsing op bevel van de aanbestedende overheid

In toepassing van artikel 38/12, §2 AUR geeft de schorsing op bevel van de aanbestedende overheid in onderstaande gevallen geen aanleiding tot enige schadevergoeding voor de opdrachtnemer:

- 1) wanneer zij, overeenkomstig artikel 49/1 van het Sociaal Strafwetboek, door een sociaal inspecteur ervan in kennis is gesteld dat de opdrachtnemer of zijn onderaannemer of de onderaannemer van deze laatste en zo verder, op zwaarwichtige wijze tekort is geschoten in zijn verplichting om zijn werknemers tijdig het loon te betalen waarop deze recht hebben; of
- 2) wanneer zij, overeenkomstig artikel 49/2 van het Sociaal Strafwetboek, door een sociaal inspecteur ervan in kennis is gesteld dat de opdrachtnemer of zijn onderaannemer of de onderaannemer van deze laatste en zo verder, één of meer illegaal verblijvende onderdanen van derde landen tewerkstelt.

Art. 38/18 Verificaties ter plaatse van de boekhoudkundige stukken

De aanbestedende overheid heeft het recht één of meerdere personen aan te wijzen, die de boekhoudkundige stukken verifiëren en ter plaatse onderzoeken uitvoeren om de juistheid van de door de opdrachtnemer verstrekte inlichtingen te onderzoeken. Dit boekhoudkundig onderzoek kan zowel bij de opdrachtnemer als bij zijn eventuele onderaannemers plaatsvinden. Met het oog op dit onderzoek dient de opdrachtnemer in zijn onderaannemingsovereenkomst een beding ten behoeve van derden (met name de aanbestedende overheid) op te nemen.

Afdeling 6 Toezicht en controle opdracht

Art. 41 Soorten keuringen

Onafhankelijke instanties

De hieronder vermelde instanties worden door de aanbestedende overheid als onafhankelijk, zoals bedoeld in art. 41 AUR, erkend:

- voor alle producten waarvoor een “Benormerk” bestaat, de sectororganismen erkend door vzw Benor, Lombardstraat 42, 1000 Brussel, tel. 02/511 65 95, fax. 02/514 18 75;
- voor alle betonproducten waarvoor geen “Benormerk” bestaat, de vzw Probeton, Aarlenstraat 53 bus 9, 1040 Brussel, tel. 02/237 60 20;
- voor alle andere producten, de vzw Copro, Z.1 Researchpark, Kranenberg 190, 1731 Zellik (Asse), tel. 02/468 00 95, fax. 02/469 10 19;
- voor GFT-compost, de vzw Vlaco, Kanunnik de Dekkerstraat 22-26, 2800 Mechelen, tel. 015/20 83 20, fax. 015/20 32 75;
- voor de aflevering van bodembeheerrapporten (ter attestering van de conformiteit van uitgegraven bodem), de vzw Grondbank, Lombardstraat 34-42, 1000 Brussel, tel. 02/545 58 48, fax 02/545 58 54, e-mail: grondbank@grondbank.be, <http://www.grondbank.be/>;
- voor de aflevering van bodembeheerrapporten (ter attestering van de conformiteit van uitgegraven bodem), de Grondwijzer vzw, Polderdijkweg 16 - Haven 407, 2030 Antwerpen, tel. 03/545 87 58, fax. 03/545 87 39, e-mail: grondwijzer@grondwijzer.be, <http://www.grondwijzer.be/>.

Gelijkwaardige certificatieprocedure

Een andere certificatieprocedure kan door de aanbestedende overheid als gelijkwaardig met de certificatieprocedure van een erkende onafhankelijke instelling worden bevonden indien het vertrouwen dat gesteld kan worden in de overeenkomstigheid van het product met de vooropgestelde eisen onder de andere certificatieprocedure, even groot is als onder het erkend productcertificatiesysteem. Daartoe dient de opdrachtnemer aan te tonen dat onder de andere certificatieprocedure minstens aan de volgende voorwaarden voldaan is:

- de andere certificatieprocedure bevestigt de overeenkomstigheid met minstens alle eisen die onder het erkend productcertificatiesysteem voor het betreffende product worden bevestigd;
- de certificatie-instelling van de andere certificatieprocedure, beantwoordt aan de eisen van NBN-EN 45011 (ISO GUIDE 65) en is hiertoe geaccrediteerd door een organisme dat lid is van de EA (European Accreditation) en dat erkend wordt door de Belgische accreditatie-instelling BELAC;
- de andere certificatieprocedure is opgesteld in de zin van ISO/IEC GUIDE 67;
- de andere productcertificatie-instelling voert minstens de volgende taken uit, voor zoverre deze ook een onderdeel vormen van de erkende certificatieprocedure voor het betreffende product:
 - de monsterneming van het product in de fabriek of op de plaats van productie;
 - de vaststelling van de kenmerken van het product door beproeving, keuring of nazicht van het ontwerp;
 - de beoordeling van de overeenkomstigheid van het gecertificeerd product met de geldende eisen;
 - een certificatiebeslissing aangaande toekenning, instandhouding, uitbreiding, opschorting of intrekking van het certificaat;
 - de vergunning om het certificaat of merk te gebruiken;
 - het toezicht om de doorlopende overeenkomstigheid van het gecertificeerde product met de geldende eisen vast te stellen;
 - de beoordeling, de certificatiebeslissing en de vergunning worden door de certificatie-instelling zelf verricht en niet uitgegeven aan derden;
- het toezicht omvat minstens de volgende elementen, voor zoverre deze elementen ook deel uitmaken van de erkende certificatieprocedure:
 - beproeving of keuring van monsters ontnomen op de markt en/of in de fabriek;
 - toezicht op het productieproces van grondstoffen en materialen tot eindproduct en, in het voorkomend geval, toezicht op het kwaliteitssysteem dat de productie ondersteunt. De systemen 4 en 5 volgens ISO/IEC Guide 67 voldoen aan deze bepalingen;
 - alle elementen die deel uitmaken van het doorlopend toezicht op de overeenkomstigheid, worden onder de andere certificatieprocedure gecontroleerd in de fabriek of op de plaats van productie met een controlefrequentie, die minstens even groot is als deze die vereist is onder de erkende certificatieprocedure;
 - de andere certificatieprocedure is volledig gedocumenteerd zodat de vermelde voorwaarden kunnen worden nagegaan.

Alle documenten ter staving van de gelijkwaardigheid van de andere certificatieprocedure moeten originele documenten zijn met een Nederlandse vertaling.

Het volledig dossier aangaande de certificatieprocedure dient ten minste 30 kalenderdagen voor de aanwending van de betrokken materialen te worden overgemaakt aan de aanbestedende overheid, bij gebreke waaraan het product automatisch als niet-gelijkwaardig wordt beschouwd.

De leidend ambtenaar beslist om de producten al dan niet te aanvaarden op basis van een beoordeling van de gelijkwaardigheid. Dergelijke beoordeling wordt per werk uitgevoerd en betekent geen automatische gelijkwaardigheid voor andere werken.

Alle kosten verbonden aan voormelde procedure zijn ten laste van de opdrachtnemer.

De certificatieprocedure kan in geen geval aanleiding geven tot enige schorsing van de werken of verlenging van uitvoeringstermijn.

Burgerlijke bouwkunde

De producten in de sector burgerlijke bouwkunde waarvoor een merk van overeenkomstigheid BENOR of een technische goedkeuring ATG bestaat, of die het voorwerp uitmaken van een kwaliteitscontrole tijdens de fabricage door een door de aanbestedende overheid erkende onpartijdige instelling, worden vrijgesteld van de proeven voor voorafgaande technische keuring.

De aanbestedende overheid behoudt zich nochtans het recht voor om, in geval van twijfel, op haar kosten tot een geheel of een gedeelte van de keuringsproeven over te gaan; de resultaten van deze proeven kunnen worden medegedeeld aan de instelling belast met het toekennen van het merk BENOR of ATG of met de kwaliteitscontrole van het desbetreffend product.

Wanneer door de opdrachtnemer een partij zogenoemd (aan BENOR of ATG) gelijkwaardige producten voorgesteld wordt, toont de opdrachtnemer, voor de start van de uitvoering en op zijn kosten, de gelijkwaardigheid aan, door middel van een gemotiveerde nota opgesteld in het Nederlands. Deze nota omvat alle stavingstukken zoals auditrapporten, proefuitslagen, enz.

Indien de gelijkwaardigheid niet aanvaard wordt door de aanbestedende overheid, zal deze overgaan tot een volledige partijkeuring ten laste van de opdrachtnemer. De betrokken producten mogen niet eerder worden verwerkt dan nadat alle resultaten positief zijn. De opdrachtnemer heeft in dit geval geen recht op schadevergoeding noch op termijnverlenging.

Afdeling 7 Actiemiddelen aanbestedende overheid

Art. 45, §1 Bijzondere straffen

De aanbestedende overheid heeft het recht om de straffen even vaak toe te passen als:

- de inbreuk is gepleegd;
- er werknemers zijn die het voorwerp uitmaken van de inbreuk.

Afdeling 10 Einde van de opdracht

Art. 65, §2 Verplichtingen van de opdrachtnemer tot de definitieve oplevering

Inzake groenaanleg en natuurtechnische werken aan waterlopen vervangt de opdrachtnemer, tijdens de waarborgtermijn, op zijn kosten de dode, slecht opkomende en niet-echte planten en levend materiaal, zoals uitschietend rijshout, e.a. en dit gedurende elk plantseizoen telkens vóór 31 december.

In de overeenstemmende posten van de opmeting zijn de onderhoudswerken opgenomen die tijdens de waarborgtermijn uitgevoerd worden voor rekening van de aanbestedende overheid.

De werken worden tijdens de waarborgtermijn jaarlijks onderworpen aan een keuring die aanleiding geeft tot het opstellen van een proces-verbaal van vaststelling. Deze keuring gaat uit van de aanbestedende overheid en heeft plaats in de periode van 16 augustus tot 30 september. Ze gebeurt in aanwezigheid van de opdrachtnemer nadat hij tenminste 15 kalenderdagen voor de aanvang van de keuring behoorlijk bij ter post aangetekende brief werd opgeroepen. Het proces-verbaal vermeldt alle dode, slecht opkomende en niet-echte planten die het volgend plantseizoen moeten vervangen worden.

Afdeling 11 Algemene betalingsvoorwaarden

Art. 66 Betalingen

Tenzij anders bepaald in de opdrachtdocumenten worden de werken betaald in maandelijkse betalingen in mindering.

De begin dag van de eerste afbetalingsperiode is de startdatum zoals bepaald in het aanvangsbevel.

Deze afbetalingsperiode heeft een vaste periodiciteit van één maand en blijft onveranderd gedurende de hele aanneming.

Een post tegen globale prijs wordt betaald naar verhouding van het uitgevoerde gedeelte.

Art. 69 Intrest voor laattijdige betaling

Er wordt uitdrukkelijk afgeweken van de bepalingen van art. 1254 van het Burgerlijk Wetboek inzake de toerekening van de betalingen. Elke betaling wordt dan ook bij voorrang toegerekend op de hoofdsommen, en pas daarna op de intresten.

Art. 71 Korting wegens minderwaarde

In het algemeen is de korting wegens minderwaarde de som van specifieke kortingen wegens minderwaarde voor de onderscheiden afwijkingen.

De korting wegens minderwaarde wordt niet aangerekend indien ze lager is dan 50 euro.

Indien een specifieke korting wegens minderwaarde berekend wordt op basis van de resultaten van een tegenproef op grond van een dubbel aantal stalen en proefstukken, dan wordt de specifieke korting wegens minderwaarde berekend voor de beide resultaten. De resulterende specifieke korting wegens minderwaarde is het rekenkundig gemiddelde van de twee specifieke kortingen wegens minderwaarde.

Voor de a posteriori uitgevoerde technische keuring worden die specifieke kortingen wegens minderwaarde voor sommige afwijkingen bepaald door formules gegeven in de toepasselijke technische bepalingen.

Wanneer afwijkingen op de kwaliteit, het gewicht, de afmetingen en de andere criteria tot beoordeling van het voor keuring aangeboden product of werk worden vastgesteld, is de aanbestedende overheid gerechtigd die formules toe te passen voor zover:

- de afwijkingen, volgens het oordeel van de aanbestedende overheid, onbelangrijk zijn en geen ernstige tekortkomingen bij het gebruik, het verwerken en ten aanzien van de levensduur zouden kunnen teweegbrengen;
- de korting wegens minderwaarde voor het voor keuring aangeboden product of werk in een deelvak of een vak, 100 percent van de offerteprijs ervan niet overschrijdt.

Zo niet, wordt het voor keuring aangeboden product of werk door de aanbestedende overheid geweigerd.

Afdeling 12 Rechtsvorderingen

Art. 73 Bevoegde rechtbank

Elke rechtsvordering van de opdrachtnemer wordt ingesteld bij een Nederlandstalige Belgische rechtbank, behoudens ingeval van een vordering tot tussenkomst in een bestaand geding.

Hoofdstuk 3 Specifieke bepalingen opdrachten voor werken

Afdeling 1 Bepalingen toepasselijk op alle opdrachten voor werken

Art. 79 Organisatie van de bouwplaats

1. Installaties van concessiehoudende maatschappijen of nutsmaatschappijen

Voor de te nemen maatregelen en op te vragen inlichtingen bij grondwerken verwijzen wij naar de website van het Kabel en Leiding Informatie Portaal (KLIP): zie www.klip.be.

De opdrachtnemer is verplicht:

- alle nodige maatregelen en voorzorgen te nemen om schade aan deze installaties te voorkomen. Om precies te zijn, wint hij de nodige inlichtingen in over de aanwezigheid van de installaties (ondergrondse en bovengrondse kabels en leidingen, verlichtingsinstallaties en verlichte verkeerssignaleringsinstallaties en de toebehoren ervan, enz.) en over de ligging ervan;
- tijdig zowel aan de aanbestedende overheid als aan de concessiehoudende en/of nutsmaatschappijen de perioden mee te delen waarin de voorlopige en definitieve verleggingen moeten plaatshebben en hun zijn werkschema te verantwoorden;

-
- in alle geval de nodige maatregelen te nemen om te zorgen voor de coördinatie van zijn werken met die van de concessiehoudende en/of nutsmaatschappijen.

De kosten van verlegging van de diverse installaties zijn niet voor rekening van de opdrachtnemer, behalve indien de verleggingen enkel noodzakelijk zijn om de opdrachtnemer in staat te stellen een door hem vrij gekozen bijzondere uitvoeringsmethode toe te passen.

Enkel de peilingen die uitgevoerd worden in opdracht van de leidend ambtenaar of zijn afgevaardigde zijn voor rekening van de aanbestedende overheid. Dit soort peilingen wordt beperkt tot singuliere plaatsen.

2. Schade of hinder aan nutsvoorzieningen - merktekens

Voor ieder werk dat een mogelijke oorzaak van schade of stoornis kan zijn, waarop door de aanbestedende overheid de aandacht van de opdrachtnemer is gevestigd of dat bij de uitvoering als zodanig blijkt, geeft de opdrachtnemer, ten minste vijftien kalenderdagen voordat met het uitvoeren van dat werk begonnen wordt, schriftelijk bericht tegen ontvangstbewijs aan:

Nationaal Geografisch Instituut
Abdij ter Kameren 13
1000 Brussel.

Grenspalen en merktekens

De opdrachtnemer zorgt ervoor dat de te behouden bakens, grenspalen en merktekens waarop zijn aandacht gevestigd werd, onaangeroerd blijven. Op minder dan een halve meter ervan worden de eventuele werken verplicht met handgereedschap verricht. Wanneer de opdrachtnemer op andere bakens, grenspalen of merktekens stuit, dient hij onmiddellijk de werken in de nabijheid ervan stop te zetten en de aanbestedende overheid om uitsluitel te vragen.

Indien voorzien in de opdrachtdocumenten, zal de opdrachtnemer vóór de aanvang der werken alle grenspalen opzoeken, die zich bevinden op de betreffende percelen binnen de zone der werken. Hij neemt hiervoor contact op met de betrokken eigenaars.

Tenzij anders vermeld in de opdrachtdocumenten omvat de zone der werken:

- de zone ingenomen door de werken;
- de voorziene werkzone.

De opdrachtnemer laat door een landmeter-expert een verslag en een plan opmaken met de aanduiding en vastlegging van de gevonden grenspalen. De gevonden grenspalen worden vastgemeten met maatcijfers aan drie vaste punten, voorkomend op het grondplan van de bestaande toestand.

Indien er geen drie vaste punten gevonden worden binnen een straal van 50 m, dan worden de respectieve coördinaten van de grenspalen op het plan vermeld. De coördinaten worden ingemeten t.o.v. de ter plaatse aanwezige polygoonpunten.

Voor de percelen waar grenspalen ontbreken, legt de opdrachtnemer een door de betrokken eigenaars voor akkoord getekende verklaring voor waaruit de afwezigheid van deze palen blijkt.

Hij duidt de gevonden palen (genummerd) op het plan aan, evenals de namen van de verschillende eigenaars en de scheidingen waar geen grenspalen gevonden werden.

Het volledig dossier wordt vóór de datum vermeld in het bevel van aanvang in twee exemplaren aan de aanbestedende overheid bezorgd.

Tenzij anders vermeld in de opdrachtdocumenten zijn het opstellen en voorleggen van voormelde bescheiden een last van de aanneming.

Wanneer tijdens de uitvoering van de werken te behouden grenspalen uitgegraven of weggenomen worden, dienen deze herplaatst door een beëdigd landmeter op kosten van de opdrachtnemer.

De landmeter herplaatst deze palen in het bijzijn van de betrokken eigenaars en stelt een proces-verbaal van de herafpaling op, dat hij door de betrokken eigenaars laat ondertekenen. Na uitvoering van deze werkzaamheden, laat hij dit proces-verbaal van herafpaling registreren en maakt hij een kopie ervan over per aangetekend schrijven aan de betrokken eigenaars en de aanbestedende overheid.

Wanneer in de opdrachtdocumenten voorzien wordt in het voorlopig wegnemen, terugplaatsen en/of verplaatsen van grenspalen in het kader van de uitvoering der werken, wordt dezelfde procedure gehandhaafd als hierboven vermeld, met dien verstande dat de hiertoe vereiste kosten (per grenspaal) aan de opdrachtnemer vergoed worden aan de hand van de post hiertoe opgenomen in de samenvattende opmeting.

3. Communicatie

De aandacht van de opdrachtnemer wordt er op gevestigd dat alleen de aanbestedende overheid communiceert over de in uitvoering zijnde of uitgevoerde werkzaamheden.

4. Voorlopige installaties

Alle voorlopige installaties moeten onmiddellijk worden weggenomen na het beëindigen van de werken waarvoor die installaties noodzakelijk waren.

5. Veiligheid

De opdrachtnemer verbindt er zich toe zijn verplichtingen inzake veiligheid en gezondheid op tijdelijke of mobiele bouwplaatsen na te leven. Er wordt uitdrukkelijk verwezen naar de verplichtingen van de opdrachtnemer uit hoofde van de Welzijnswet, het KB Tijdelijke of Mobiele Bouwplaatsen alsook het veiligheids- en gezondheidsplan dat deel uitmaakt van de opdrachtdocumenten. Indien de opdrachtnemer, diens aangestelden of onderaannemers deze verplichtingen niet of gebrekkig nakomen, kan de aanbestedende overheid de nodige maatregelen nemen inzake veiligheid en gezondheid op tijdelijke of mobiele bouwplaatsen, op kosten van de in gebreke gebleven opdrachtnemer.

De opdrachtnemer stelt de wettelijke en reglementaire veiligheidsuitrustingen ter beschikking van de ambtenaren belast met het toezicht op de werken, zowel in de werkplaats, een laboratorium als op de bouwplaats.

Voor zover als nodig wordt de aandacht van de opdrachtnemer gevestigd op artikel 2 van de collectieve arbeidsovereenkomst d.d. 10 februari 2011 van het Paritair Comité voor het bouwbedrijf, algemeen verbindend verklaard door het KB d.d. 4 oktober 2011 (BS 22 november 2011) waardoor de opdrachtnemer instaat voor de melding van de werken van deze aanneming aan het Nationaal Actiecomité voor Veiligheid en Hygiëne in het Bouwbedrijf, met huidig adres: Koningstraat 132/4 te 1000 Brussel. De inlichtingen moeten voor de aanvang van de werken verstrekt worden.

6. Verkeersveiligheid en signalisatie

Het wegverkeer op de openbare weg, de jaagpaden en tegenjaagpaden mag niet worden onderbroken voor de uitvoering van de werken.

De werken die nodig zijn om het verkeer vlot te laten verlopen en de veiligheid van de gebruikers te verzekeren, zijn ten laste van de opdrachtnemer, tenzij de opdrachtdocumenten daarvoor een aparte post bevatten.

Toegang tot de aangrenzende eigendommen en handhaving van het voetgangersverkeer.

In alle gevallen is de opdrachtnemer verplicht om alle nodige maatregelen te nemen om de toegang tot de aangrenzende eigendommen mogelijk te maken en om het voetgangersverkeer te handhaven.

Afhankelijk van de aard van de werken en de ligging van de bouwplaats kunnen de maatregelen omvatten: het begaanbaar houden van de voetpaden, het overbruggen van de sleuven, het maken van voorlopige toegangen, het proper houden van het openbaar domein, het stapelen van de materialen.

Deze maatregelen worden verder beschreven in de opdrachtdocumenten.

Signalisatie

De signalisatie van de werken moet in overeenstemming zijn met het ministerieel besluit van 7 mei 1999 betreffende het signaleren van werken en verkeersbelemmeringen op de openbare weg (BS 21 mei 1999) en met de algemene omzendbrief nopens de wegsignalisatie en de latere aanvullingen ervan.

Alvorens het plaatsen van de signalisatie, moet de opdrachtnemer altijd beschikken over:

- de nodige toelatingen in overeenstemming met artikel 78.1.1 van het KB van 1 december 1975 houdende het algemeen reglement op de politie van het wegverkeer en van het gebruik van de openbare weg (BS 9 december 1975);
- de toelating voorzien in het MB van 7 mei 1999 betreffende het signaleren van werken en verkeersbelemmeringen op de openbare weg (BS 21 mei 1999);
- het akkoord van de wegbeheerder.

De opdrachtnemer blijft in alle geval aansprakelijk voor de gehele signalisatie van de werken.

Verwijderen van signalisatie

Buiten de werkuren, zowel 's avonds als tijdens de weekends en telkens als het werk op de bouwplaats gedurende een bepaalde periode onderbroken wordt, moeten, in overleg met de leidend ambtenaar, de verkeerstekens die niet absoluut noodzakelijk zijn voldoende afgedekt of weggenomen worden.

Als gedurende die perioden geen hinder of gevaar voor het verkeer bestaat, dienen alle tekens met inbegrip van de gevaartekens die de bouwplaats aangeven, afgedekt of verwijderd te worden.

De verkeerstekens, gebruikt bij de signalisatie van de bouwplaats en van eventuele omleggingen, moeten, zodra de verkeersveiligheid het mogelijk maakt, geleidelijk weggenomen worden. Na de volledige beëindiging van de werken moet de volledige signalisatie van de bouwplaats onmiddellijk weggenomen worden door de opdrachtnemer.

De opdrachtnemer dient in samenspraak met de lokale politie te voorzien in een omlegging of dient zo mogelijk ter plaatse de nodige voorzieningen te treffen zodat wandelaars en fietsers op een veilige wijze hun weg om de werken heen kunnen vervolgen.

7. Voorzorgsmaatregelen kwartsstof

Bij de uitvoering van alle werken op de werf neemt de opdrachtnemer alle mogelijke voorzorgsmaatregelen om de verspreiding van fijn stof te vermijden. In het bijzonder bij werken waarbij mogelijk kwartsstof vrijkomt (zoals bij afbraakwerken, gebruik van slijpschijven, ...) zorgt de opdrachtnemer er voor dat de arbeiders hiertegen beschermd worden en dat de verspreiding ervan vermeden wordt.

8. Schade aan de wegen door het wagenpark van de opdrachtnemer

Als het wagenpark van de opdrachtnemer schade kan toebrengen aan de weg of aan zijn aanhorigheden, dient de opdrachtnemer de weg te volgen die na voorafgaande goedkeuring van de leidend ambtenaar werd bepaald in overleg met de wegbeheerder, of de weg die werd bepaald in de opdrachtdocumenten.

De opdrachtnemer is verplicht de aan het eerste vervoer vooraf vastgelegde reiswegen nauwgezet te volgen.

Voorafgaand aan het eerste vervoer wordt een tegensprekelijke plaatsbeschrijving opgesteld.

De onderhoudswerken die moeten worden uitgevoerd om de omlegging te handhaven, die in geval van overmacht of op bevel van de aanbestedende overheid werd opgelegd, zijn ten laste van de opdrachtnemer gedurende de hele duur van het werk.

9. Netheid van de wegen

De opdrachtnemer moet op zijn kosten, gedurende de volledige duur van de werken, de wegen die hij gebruikt voor de uitvoering van de opdracht ontdoen van slijk, stof en andere materialen. Er moet doeltreffend worden opgeruimd. Mechanisch borstelen met opzuiger, gebruik van spuitlansen onder hoge druk, enz. kan verplicht worden.

Alle maaisel moet onmiddellijk worden verwijderd na het maaien. Er mag onder geen enkele voorwaarde maaisel op de wegenis blijven liggen.

10. Beplantingswerken

De opdrachtnemer neemt op zijn volle verantwoordelijkheid en op zijn kosten al de maatregelen die onontbeerlijk zijn om de bescherming, de instandhouding en de integriteit van de bestaande beplantingen te verzekeren, alsook, wanneer de opdracht ook bezaaiings- en/of beplantingswerken bevat, al de maatregelen ter bestrijding van onkruid, insecten en schadelijke dieren, op de plaatsen waar deze werken worden uitgevoerd.

11. Gelijktijdig uit te voeren werken

De opdrachtnemer mag geen bezwaar maken als de aanbestedende overheid andere werken doet of laat uitvoeren door andere opdrachtnemers, aan de grens of binnen de begrenzing van de bouwplaats of opdracht.

De opdrachtnemer kan zich tegen deze werken niet verzetten wegens de doortocht of de tijdelijke bezetting van zijn bouwplaats voor zover de aanbestedende overheid die doortocht of bezetting toestaat of beveelt.

De opdrachtnemer mag de uitvoering van de door de leidend ambtenaar bevolen of toegestane andere werken op geen enkele wijze belemmeren, zelfs al zijn die werken niet vermeld op de tekeningen.

Als verschillende werken gelijktijdig worden uitgevoerd op de bouwplaats of als de doortocht of gedeeltelijke bezetting van de bouwplaats door andere opdrachtnemers noodzakelijk is, dienen de betrokken opdrachtnemers voor zover nodig onderling te overleggen. Voor de aanvang van de werken lichten zij dan de leidend ambtenaar in over de gezamenlijk voorgestelde maatregelen.

Als geen vergelijk bereikt kan worden of als bezwaren bestaan over de onderlinge afspraak of als de maatregelen die de opdrachtnemer voorstelt niet kunnen worden aangenomen of moeten worden aangevuld, dan geeft de leidend ambtenaar aan welk uitvoeringsprogramma gevolgd dient te worden en welke veiligheidsmaatregelen in acht moeten worden genomen. De opdrachtnemers moeten die aanwijzingen strikt volgen.

12. Topografische gegevens en uitzetgegevens

Al het materiaal moet van het courante type en in perfecte staat zijn. Ingeval van twijfel over de precisie heeft de aanbestedende overheid het recht de controle ervan te eisen in een labo naar keuze. Als aangetoond wordt dat het materiaal inderdaad aan precisie te wensen overlaat, zijn de daaraan verbonden kosten ten laste van de opdrachtnemer.

De opdrachtnemer staat zelf in voor het uitzetten op het terrein van alle topografische en andere gegevens die nodig zijn voor de correcte uitvoering van de werken volgens de tekeningen. Hij doet dat geheel op eigen kosten en op eigen verantwoordelijkheid. Overal waar de aanbestedende overheid dat nodig acht, moeten piketten, bakens, profiellatten, en dergelijke worden geplaatst. Het feit dat de aanbestedende overheid die uitzetgegevens eventueel naziet, ontslaat de opdrachtnemer niet van zijn verantwoordelijkheid voor de correcte uitvoering.

Ook alle kosten voor het opnemen van profielen en voor de uitvoering van tegensprekelijke in- en uitpeilingen zijn voor rekening van de opdrachtnemer. De opdrachtnemer stelt daarvoor zelf het nodige materiaal en personeel ter beschikking, tot volledige voldoening van de aanbestedende overheid.

De aanbestedende overheid mag de vervanging eisen van piketten of bakens door definitieve merkpalen die ze aan de opdrachtnemer levert.

Alle eventuele betwistingen over de bij de aanbesteding opgegeven profielen (langs- en dwarsprofielen) die dienen voor het vaststellen van de werkelijk uitgevoerde hoeveelheden over de hele uitgestrektheid van het werk, moet de opdrachtnemer vóór de aanvang van de uitvoering van de werken aan de aanbestedende overheid meedelen. Een opmeting wordt in dit geval tegensprekelijk opgemaakt door de opdrachtnemer en de aanbestedende overheid. Hetzelfde wordt toegepast voor iedere plaats waarvan de bestaande toestand volgens één van de partijen onvoldoende in de opdrachtdocumenten is beschreven.

13. Non-discriminatieclausules

De opdrachtnemer verbindt zich er toe bij het uitvoeren van deze opdracht niemand te discrimineren op grond van geslacht, leeftijd, seksuele geaardheid, burgerlijke staat, geboorte, vermogen, geloof of levensbeschouwing, politieke overtuiging, taal, gezondheidstoestand, handicap, fysieke of genetische eigenschappen, sociale positie, nationaliteit, zogenaamd ras, huidskleur, afkomst, nationale of etnische afstamming of syndicale overtuiging. Hij waarborgt dit zowel ten aanzien van zijn personeelsleden onderling als ten aanzien van derden, zoals deelnemers, bezoekers, externe medewerkers, ...

De opdrachtnemer verbindt zich er toe, voor zo ver redelijk, aanpassingen door te voeren, op vraag van personen met een handicap, die de beperkende invloed van een onaangepaste omgeving op de participatie van een persoon met een handicap neutraliseren (zie artikel 19 van het decreet van 10 juli 2008 houdende een kader voor het Vlaamse gelijke kansen- en gelijke behandelingsbeleid).

De opdrachtnemer verbindt er zich toe de werken steeds uit te voeren in overeenstemming met het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 tot vaststelling van een gewestelijke stedenbouwkundige verordening inzake toegankelijkheid.

De opdrachtnemer verbindt zich ertoe de werknemers en derden zoals deelnemers, bezoekers, externe medewerkers, ... mee te delen dat hij geen rekening zal houden met vragen of wensen van discriminerende aard.

Indien een personeelslid van de opdrachtnemer zich tijdens de uitvoering van de opdracht schuldig maakt aan discriminatie, pestgedrag, geweld of ongewenst seksueel gedrag, zal de opdrachtnemer de nodige maatregelen treffen om een eind te maken aan dit gedrag en waar nodig het slachtoffer in eer herstellen. De werknemers met hiërarchische verantwoordelijkheden zullen toezien op het naleven van dit engagement.

Bij elke mogelijke klacht in dit verband tegen de opdrachtnemer, zal deze zijn volledige medewerking verlenen aan een eventueel onderzoek dat in dit verband verricht wordt door een meldpunt discriminatie of een andere organisatie, in dit verband aangesteld door de Vlaamse overheid.

De opdrachtnemer vraagt tevens al zijn personeelsleden alert te zijn voor discriminatie, pestgedrag, geweld of ongewenst seksueel gedrag, in die zin dat ze de gevallen waar ze getuige van zijn, onmiddellijk dienen te melden aan een werknemer met hiërarchische verantwoordelijkheid.

De opdrachtnemer verbindt zich ertoe om geen druk uit te oefenen op eigen personeelsleden, die slachtoffer worden van discriminatie, pestgedrag, geweld of ongewenst seksueel gedrag door een klant of een derde, om af te zien van een eventuele indiening van een klacht of inleiding van een vordering voor de rechtbank in dit verband.

De opdrachtnemer ziet er op toe dat ook de onderaannemers, die hij eventueel inschakelt voor de opdracht, zich houden aan deze uitvoeringsvoorwaarden.

Art. 80 Wijzigingen aan de opdracht

Meldingsplicht

De opdrachtnemer licht de aanbestedende overheid onverwijld, en uiterlijk de eerst volgende werkdag na de vaststelling, in wanneer hij eender welke feiten of omstandigheden vaststelt die al dan niet onder toepassing van artikel 80, §2 AUR vallen.

De meldingsplicht geldt ongeacht of de aanbestedende overheid op de hoogte is van de feiten of omstandigheden. De meldingsplicht vervalt enkel indien de wijziging in de uitvoering het gevolg is van een wijzigingsbevel zoals omschreven in artikel 80, §1 AUR.

De opdrachtnemer vermeldt in de melding minstens de motivering waarom hij de mening is toegedaan dat er sprake is van een wijziging in de zin van artikel 80, §2 AUR. Indien mogelijk bevat de melding reeds een bondige toelichting van de invloed die de wijziging zou kunnen hebben op het verloop en de kostprijs van de opdracht.

Indien geen of geen tijdige melding van de wijziging werd gedaan vervalt het recht op betaling van het deel van de uitgaven dat redelijkerwijze niet meer kan vastgesteld of gecontroleerd worden.

De melding gebeurt bij voorkeur schriftelijk. Indien de melding mondeling gebeurt, zal een aantekening worden gemaakt in het dagboek der werken. De opdrachtnemer moet ofwel de verzending kunnen bewijzen dan wel controleren dat de melding in het dagboek is gebeurd. De opdrachtnemer blijft aldus verantwoordelijk voor de melding.

Art. 82, §1 Controlemiddelen

Wanneer voor bepaalde proeven of controles geen eigen laboratorium of minder dan drie geaccrediteerde laboratoria bestaan, kan de aanbestedende overheid zelf een laboratorium aanwijzen (bijvoorbeeld: het referentielaboratorium, een universiteit, ...). “Erkennen” moet dan gelezen worden als “aanvaarden”. De aanbestedende overheid kan pas een laboratorium aanwijzen na zich zelf van de bekwaamheid van het laboratorium te hebben vergewist.

Dit artikel wordt aangevuld met volgende bepalingen:

- 1) Algemene toepassingsmodaliteiten m.b.t. de voorafgaande technische keuringen en de a posteriori uitgevoerde technische keuringen
 - a) Merken, bemonsteren, controles en proeven

De algemene regel is dat het merken, het bemonsteren en de controles betreffende het algemeen uitzicht, de afwerking, de afmetingen, de massa van de te keuren producten en de proeven voor zover ze in situ moeten worden uitgevoerd, op de bouwplaats: o.a.

- de controle van het draagvermogen;
- het profiel en de vlakheid van het(de) oppervlak(ken);
- de dikte van de afgegraven bovenste bodemlaag en van de afdekkingslaag;
- de verdichting;
- de bodempeilen en -hellingen en dwarsafmetingen van sloten;
- het tracé;
- het lengteprofiel;
- de waterdichtheid van de riolering volgens SB250-VII-1.3.4;
- de video-inspectie

of op de plaats van bestemming van de levering op tegenspraak worden verricht door de gemachtigde van de aanbestedende overheid, d.w.z. in aanwezigheid van de opdrachtnemer of zijn gemachtigde en eventueel ook van de fabrikant of zijn gemachtigde, in het geval dat deze door de opdrachtnemer is uitgenodigd. Bij verstek is de gemachtigde van de aanbestedende overheid gerechtigd de verrichtingen alleen uit te voeren.

Evenwel kunnen de opdrachtdocumenten vermelden dat voor sommige producten de verrichtingen op andere plaatsen moeten gebeuren.

Door bemiddeling van de opdrachtnemer worden kosteloos aan de aanbestedende overheid de werkkrachten alsmede de gekalibreerde proefwerktuigen, gebruikelijke voorwerpen en gewaarmerkte meettoestellen die hierbij nodig zijn verstrekt. De te kalibreren toestellen moeten voorzien zijn van een kalibratiecertificaat met geldigheidsdatum. Voor het verrichten van de wegingen die nodig zijn voor het nazicht van de producten waarvoor een theoretische of een benaderende massa werd vooropgesteld, moeten behoorlijk geijkte weegtoestellen kosteloos ter beschikking van de aanbestedende overheid gesteld worden. De kosten van de prestaties die in verband met de keuringen door derden geleverd worden, worden ten laste van de opdrachtnemer aangerekend tegen deze door derden gefactureerde kostprijs.

De kosten van de video-inspectie van de riolen door een door de aanbestedende overheid gekozen ISO 17025 geaccrediteerd laboratorium, zijn voor rekening van de aanbestedende overheid. De kosten van een nieuwe video-inspectie door een ISO 17025 geaccrediteerd laboratorium, na herstelling of kuisen van rioolgedeelten zijn steeds voor rekening van de opdrachtnemer.

De kosten van de waterdichtheidsproeven van de riolen, zijn voor rekening van de aanbestedende overheid. In de samenvattende opmeting wordt hiervoor een afzonderlijke post opgenomen. De kosten van nieuwe waterdichtheidsproeven van de riolen, na een eventuele herstelling van rioolgedeelten zijn steeds voor rekening van de opdrachtnemer.

b) Vervangingsproducten en vervangingswerken

De kosten van de voorbereiding van de monsters, van het vervaardigen van proefstukken en proeven betreffende vervangingsproducten en het dubbel nazicht van de producten en werken zijn voor rekening van de opdrachtnemer.

De producten of werken die een eerste maal werden geweigerd doch na omwerking of behandeling opnieuw voor keuring worden aangeboden, worden insgelijks als vervangingsproducten of vervangingswerken beschouwd.

Wanneer de a posteriori uitgevoerde keuring van de werken vaksgewijze gebeurt, moeten ze slechts vervangen, omgewerkt of behandeld worden voor zover als nodig, teneinde te voldoen aan de voorschriften van de AUR en/of van de opdrachtdocumenten. De aanbestedende overheid verricht alsdan alleen een nazicht van de werken voor zover ze dienden vervangen, omgewerkt of behandeld te worden, d.w.z. dat de individuele proefresultaten vastgesteld bij het vroeger nazicht behouden blijven, behalve waar de werken moeten vervangen, omgewerkt of behandeld worden. De opdrachtnemer wordt geacht hiermede impliciet akkoord te gaan. Zo niet dient hij, binnen de vijftien kalenderdagen nadat de weigering werd meegedeeld, de aanbestedende overheid uitdrukkelijk te verzoeken de werken in het geweigerd vak aan een volledig nieuw nazicht te onderwerpen.

Om te kunnen nagaan of de opdrachtnemer de werken voor zover als nodig vervangen, omgewerkt of behandeld heeft, teneinde te voldoen aan de voorschriften van de AUR en/of van de opdrachtdocumenten, verricht de aanbestedende overheid in de betreffende deelvakken in voorkomend geval een dubbel nazicht, namelijk waar de werken niet werden vervangen, omgewerkt of behandeld en waar wel.

De uitslag van elk nazicht afzonderlijk moet voldoening schenken. Voor het bepalen van eventuele rafacties worden als representatieve proefresultaten voor het betreffende deelvak, de gewogen gemiddelden van de individuele proefresultaten van het dubbel nazicht genomen, rekening houdende met de hoeveelheden van de wel en van de niet vervangen, omgewerkte of behandelde werken.

2) Bijzondere toepassingsmodaliteiten m.b.t. de voorafgaande technische keuringen en de a posteriori uitgevoerde technische keuringen

De algemene regel is dat de andere dan in de algemene toepassingsmodaliteiten voorziene controles en proeven worden verricht in de laboratoria van de aanbestedende overheid of in erkende laboratoria naar keuze van de aanbestedende overheid.

Onmiddellijk na het nemen en het merken van de monsters door de gemachtigde van de aanbestedende overheid, van de te beproeven stukken of van de materialen voor het vervaardigen van de proefstukken, worden deze producten door bemiddeling van de opdrachtnemer kosteloos onder toezicht van de gemachtigde van de aanbestedende overheid gezonden naar de laboratoria die met het nazicht zijn belast.

a) de voorafgaande technische keuringen

De laboratoriumkosten betreffende de voorbereiding van de monsters en/of de te bereiden monsters, zijn voor rekening van de opdrachtnemer.

De opdrachtnemer draagt ook de kosten van het nazicht in deze laboratoria.

Evenwel kunnen de opdrachtdocumenten vermelden dat, voor sommige producten, de andere controles en de proeven gebeuren in de werkhuizen van de fabrikant, van de leverancier of van de opdrachtnemer of op de bouwplaats of op de plaats van bestemming van de levering, indien de opdrachtnemer hierom verzoekt.

Indien de andere controles en de proeven gebeuren in de werkhuizen van de fabrikant of van de leverancier, worden de in gereedheid gebrachte proefmonsters of te onderzoeken stukken binnen de vijftien kalenderdagen na het merken, ter beschikking van de gemachtigde van de aanbestedende overheid gesteld. Het nazicht gebeurt in aanwezigheid van deze gemachtigde. De proeven op de producten en de kosten van de voorbereiding van de monsters, zijn alsdan altijd voor rekening van de opdrachtnemer waar zij ook mogen plaatsvinden.

Indien de andere controles en de proeven gebeuren in de werkhuizen van de opdrachtnemer of op de bouwplaats of op de plaats van bestemming van de levering, verstrekt de opdrachtnemer kosteloos aan de aanbestedende overheid de werkkrachten alsmede de werktuigen en de gebruikelijke voorwerpen die voor het nazicht en de keuring van de producten nodig zijn. Hij stelt kosteloos gewaarmerkte meettoestellen en proefwerktuigen voor het verrichten van de proeven in zijn werkhuizen of op de bouwplaats of op de plaats van bestemming van de levering ter beschikking van de aanbestedende overheid.

In het geval echter dat de opdrachtnemer kan aantonen dat de producten die hij zal aanwenden, hetzij tijdens de fabricage, hetzij op de opslagplaats van de fabrikant of leverancier, overeenkomstig de voorschriften van de AUR en/of van de opdrachtdocumenten, door een onpartijdige instelling werden nagezien, worden de andere controles en de proeven uitsluitend verricht in de laboratoria van een bestuur of in erkende laboratoria, naar keuze van de aanbestedende overheid. Alsdan zijn de laboratoriumkosten betreffende de voorbereiding van de monsters en/of van de te bereiden monsters voor rekening van de aanbestedende overheid en draagt de aanbestedende overheid ook de kosten van het nazicht in deze laboratoria.

Indien er aanplantingen moeten gebeuren, zijn volgende modaliteiten van toepassing:

Voor het uitvoeren van aanplantingen, inclusief het aanbrengen van levend materiaal zoals uitschietend rijshout, e.d., zowel bij aanleg- als bij onderhoudswerken als bij vervangingen, wordt al het plantgoed verplicht vooraf ter keuring aangeboden. Deze voorafgaande technische keuring van plantgoed wordt uitgevoerd in het plantseizoen. Hiervoor dient de opdrachtnemer een schriftelijke keuringsaanvraag in en stelt een keuringsdatum voor (= datum vanaf wanneer de planten gekeurd kunnen worden). De keuringsaanvraag moet o.a. de plaats van bewaring en/of inkuiling en gedetailleerd het aantal planten per soort met de maten omschrijven.

De keuring van planten gebeurt op de plaats van bewaring en/of inkuiling, welke moet gelegen zijn op/of in de nabijheid van de bouwplaats en aanvaard door de aanbestedende overheid. De keuringen gebeuren in geen geval in de kwekerij noch bij de (groot)handel.

De keuring van plantgoed in het plantseizoen sluit geen voorafgaandelijk nazicht uit in de kwekerij gedurende het groeiseizoen. Dit voorafgaandelijk nazicht geeft geen enkele verbintenis of vrijstelling voor de verplichte keuring van plantgoed in het plantseizoen.

De resultaten van de keuring worden medegedeeld met een keuringsverslag.

Afgekeurd plantgoed moet binnen de 24 uur afgevoerd worden van de plaats van bewaring en/of inkuiling en vervangen door nieuw materiaal, dat opnieuw ter keuring moet aangeboden worden.

De voorafgaande keuring van het plantgoed in het plantseizoen sluit de verantwoordelijkheid van de opdrachtnemer niet uit wat hergroei, inwendige kwaliteit en echtheid van de planten betreft.

b) de a posteriori uitgevoerde technische keuringen

De laboratoriumkosten betreffende de voorbereiding van de monsters en/of de te bereiden monsters, zijn voor rekening van de aanbestedende overheid.

De aanbestedende overheid draagt ook de kosten van het nazicht in deze laboratoria.

Staalconstructies

Wat betreft het gewalst staal, het gietstaal, het smeedstaal, het roestvast staal, het veredelstaal, het brons, het aluminium, het gietijzer, de klinknagels, de gewone bouten, de voorspanbouten, de lasproducten, de rubbers en de kunststoffen die tot een staalconstructie behoren, evenals de kwalificatie van lasprocedures, de lassers en de lasoperateurs worden de proeven en de controles verricht in de werkhuizen van de fabrikant. Bijgevolg zijn alle kosten betreffende die proeven en controles ten laste van de opdrachtnemer, waar ook die proeven en controles worden verricht, behalve indien zij worden verricht in de laboratoria van de aanbestedende overheid.

Wanneer de proeven, ten laste van de opdrachtnemer, uitgevoerd worden in een door de aanbestedende overheid erkend laboratorium, wordt de proefaanvraag naar het laboratorium gestuurd door de aanbestedende overheid.

Vervangingsproducten

De kosten voor de voorbereiding van de monsters, voor het vervaardigen van de proefstukken en voor het uitvoeren van de proeven zijn voor rekening van de opdrachtnemer.

Niet-destructief onderzoek van lassen

De kosten voor het niet-destructief onderzoek van de lassen zoals voorzien in SB 260-26-1 zijn ten laste van de opdrachtnemer.

De inschrijver vermeldt in zijn offerte, de eenheidsprijs per strekkende meter te onderzoeken las d.m.v. penetrant onderzoek, magnetisch onderzoek, ultrasoon onderzoek, radiografisch onderzoek, teneinde een verrekening te kunnen opmaken indien het werkelijk uitgevoerde onderzoek verschilt van dit voorzien in SB 260-26-1. Deze prijzen zijn niet voor herziening vatbaar, noch volgens art. 38, §7 AUR noch volgens art. 81 AUR.

De aanbestedende overheid behoudt zich daarenboven het recht voor om, op eigen kosten, ander bijkomend niet-destructieve onderzoek uit te voeren of te laten verrichten door een controleorganisme. De opdrachtnemer mag nooit een niet-destructief onderzoek inroepen om een termijnverlenging of een vergoeding te eisen.

Alle proeven en controles voor een keuring die in een laboratorium plaatsvinden, moeten gebeuren in een eigen laboratorium van de aanbestedende overheid of in een ISO 17025 geaccrediteerd laboratorium.

Art. 82, §2 Tegenproeven

In afwijking van art. 82, §2, 2° AUR omvat de tegenproef het onderzoek van alle eigenschappen die bij de eerste proef werden nagegaan. Al de resultaten van de tegenproef dienen voldoening te bieden. Het resultaat van de tegenproef is dus slechts conform indien elk van de twee individuele resultaten van de twee labo's conform is.

Alinea 2 wordt verder aangevuld als volgt:

De tegenproef gebeurt altijd op grond van een dubbel aantal stalen en proefstukken dan het aantal waarop de aangevochten proef werd verricht.

Elk van de partijen moet een laboratorium aanduiden waar de helft van de stalen en proefstukken voor de tegenproef wordt getest. Beide partijen mogen ook hetzelfde laboratorium kiezen.

De partijen hebben geen verplichting om hun keuze van het laboratorium vooraf kenbaar te maken.

Teneinde representatief te zijn, moeten de kenmerken van de monsters en proefstukken voor de tegenproef, zoveel mogelijk deze van de monsters en proefstukken voor de oorspronkelijke proef benaderen. Derhalve moet bij bemonstering in situ, de monsterneming voor de tegenproef verricht worden binnen een straal van 1 meter van de plaatsen waar de monsters voor de oorspronkelijke proef werden genomen.

Art. 83 Dagboek van werken

Een dagboek van de werken moet bijgehouden worden op de bouwplaats. Zo nodig wordt een dagboek van de werken bijgehouden voor de verschillende delen van de bouwplaats.

Verder levert de opdrachtnemer aan het toezichthoudend personeel van de aanbestedende overheid, van zodra er materieel op de bouwplaats wordt ingezet, een fiche met de technische kenmerken van het ingezet materieel.

Indien de aanbestedende overheid erom verzoekt, stelt de opdrachtnemer, naast het dagboek van de werken op de bouwplaats, ook een dagboek van de werken ter beschikking in de constructiewerkplaats.

Dit dagboek en de eventuele aantekeningen worden opgesteld in de vorm en volgens een werkwijze die te bepalen is door de aanbestedende overheid.

De uitvoering van de grondwerken wordt volgens de aard van de werken genoteerd in een dagboek van de grondwerken (dagrapportering), dat als bijlage gevoegd wordt bij het dagboek van de werken. In de dagrapportering moeten alle rapporten, attesten en verklaringen worden verzameld.

Art. 84 Aansprakelijkheid van de opdrachtnemer

Door zijn offerte aanvaardt de opdrachtnemer dat de uniforme methode voor waardebeoordeling van straat-, laan- en parkbomen behorend tot het openbaar domein, zoals beschreven in SB250-2-11, als basis zal dienen voor de berekening van schade veroorzaakt aan bomen van het openbaar domein ingeval zij werken in de omgeving van bomen.

Meer informatie over de waardebeoordeling van bomen kan gevonden worden op volgende website: <http://www.vvog.info/default.asp?page=44>.

Art. 90 Vondsten tijdens de werken

Onverminderd de bepalingen inzake toevalsvondsten van het decreet van 30 juni 1993 houdende bescherming van het archeologisch patrimonium moet de opdrachtnemer iedere vondst van enig archeologisch belang die aangetroffen is tijdens het graaf- en slopingswerk binnen drie dagen ter kennis te brengen aan het agentschap Onroerend Erfgoed, Phoenixgebouw, Koning Albert II-laan 19 bus 5, 1210 Brussel.

De opdrachtnemer laat bij archeologische vondsten tijdens het werk de personeelsleden van de voormelde diensten bevoegd voor onroerend erfgoed en de door deze diensten opgeroepen deskundigen of met een opdracht gemandateerde medewerkers toe op het werk te komen.

Als archeologische vondsten op het werk worden aangetroffen, kan de aanbestedende overheid in afspraak met of onder toezicht van voormelde diensten de opdrachtnemer opdragen de voorlopige werken te verwezenlijken om de uitvoering van het terreingebonden archeologisch onderzoek mogelijk te maken en te vergemakkelijken.

De vergoeding voor deze voorlopige werken wordt in overleg tussen de opdrachtnemer en de aanbestedende overheid overeengekomen.

Wanneer de diensten bevoegd voor onroerend erfgoed in overleg met de aanbestedende overheid met het oog op het terreingebonden archeologisch onderzoek extra werken noodzakelijk achten, moet de opdrachtnemer voormelde diensten laten beschikken over het personeel en het materiaal dat nodig is voor het verrichten van het wenselijk geacht onderzoek. Het arbeidsloon voor dat onderzoek en, ingeval daarvoor gespecialiseerd materiaal wordt gebruikt, de netto-kosten van dat materiaal, worden door de aanbestedende overheid aan de opdrachtnemer vergoed.

Art. 92, §2 Waarborg

Op herstellingen die plaats hebben minder dan één jaar voor het verstrijken van de waarborgperiode van de opdracht, wordt een nieuwe waarborgtermijn toegepast zoals vastgesteld in het proces-verbaal van de aanbestedende overheid.

De aanbestedende overheid kan het aandeel van de borgtocht dat als garantie blijft tot het verstrijken van die bijkomende waarborgperiode bepalen in verhouding tot het belang van de herstelling.

Art. 93 Vrijgave van de borgtocht

Bij herstellingswerken binnen het laatste jaar van de waarborgtermijn bepaalt de aanbestedende overheid het bedrag van de borgtocht dat behouden blijft tot het einde van de afzonderlijke waarborgtermijn van deze herstellingswerken voorzien in voormeld artikel 92, §2.

Indien evenwel de opdracht ook afzonderlijk op te leveren werken bevat, dan wordt het totale bedrag van de borgtocht verdeeld in sommen, die in verhouding staan tot de waarde van deze werken en van de andere werken.

Het grootste aldus verkregen getal wordt naar het hoger tiental afgerond en het kleinste naar het lager tiental. Wat de vrijgave van de borgtocht betreft, worden de hierboven onderscheiden werken met een afzonderlijke opdracht gelijkgesteld en worden de hierboven afgeronde getallen als de bedragen van de overeenstemmende borgtochten beschouwd.

Art. 95 Betalingen

Algemeen:

Zowel voor de betalingen in mindering, de betaling van het saldo als voor de eenmalige betaling van de opdrachtsom dient de opdrachtnemer een gedateerde en ondertekende schuldvordering in te dienen die steunt op een gedetailleerde staat van de werken.

Onder “betaling van het saldo van de opdracht” wordt verstaan de laatste betaling van de uitgevoerde en aanvaarde werken, met uitzondering van die werken die tijdens de waarborgtermijn moeten worden uitgevoerd.

Enkel de prestaties waarvoor reeds een prijs werd bepaald, met name in de offerte of in een goedgekeurde verrekening, worden opgenomen in de staat van de gerealiseerde werken. Alle overige prestaties die binnen dezelfde betalingsperiode werden verricht en waarvoor nog geen prijs werd bepaald, moeten worden opgenomen in een bisstaat. De opname in deze (bis)staat houdt niet in dat de desbetreffende werken zouden aanvaard zijn.

De werken en prestaties, die in de staat van de gerealiseerde werken of bisstaat worden opgenomen, moeten uitgesplitst worden per bestelling of dienstbevel.

Als de werken uitgevoerd zijn in verschillende perioden, moeten de gevorderde bedragen per periode uitgesplitst worden.

Zowel een staat van de gerealiseerde werken als een bisstaat moeten vergezeld zijn van de nodige verantwoordingsstukken. Met het oog op het nazicht door de aanbestedende overheid, moeten de verantwoordingsstukken worden genummerd en eenduidig gelinkt aan de desbetreffende prestaties. Daarnaast moet ingeval van een bisstaat steeds melding gemaakt worden van hetzij het wijzigingsbevel gegeven door de aanbestedende overheid hetzij van de melding van de wijziging door de opdrachtnemer.

De prestaties die de aanbestedende overheid bij het nazicht van de schuldvordering niet voor betaling heeft weerhouden, bijvoorbeeld bij een gebrek aan verantwoordingsstukken, mogen niet meer in een nieuwe vorderingsstaat of bisstaat worden opgenomen. Eén en dezelfde prestatie kan dan ook niet het voorwerp van meerdere vorderingsstaten (reguliere staat of een bisstaat) uitmaken.

Indien voor een prestatie die initieel niet voor betaling werd weerhouden, bijvoorbeeld naderhand alsnog de nodige verantwoordingsstukken worden bezorgd, zal tot betaling worden overgegaan rekening houdende met de datum van de initiële schuldvordering.

De prestaties die niet voor betaling werden aanvaard en waarop de opdrachtnemer toch meent recht te hebben, moeten worden opgenomen in een door de opdrachtnemer actueel te houden Excel-bestand (conform het model als bijlage) dat bij elke daaropvolgende schuldvordering aan de aanbestedende overheid wordt bezorgd.

Verificatietermijn:

Binnen de 30 dagen na ontvangst van de gedateerde en ondertekende schuldvordering maakt de aanbestedende overheid, op grond van haar eigen gegevens, de verbeterde staat op van de uitgevoerde prestaties die voor betaling aanvaard worden. Het voor betaling aanvaarde bedrag wordt opgenomen in een proces-verbaal.

De prestaties die niet op dit proces-verbaal voorkomen, maar die wel door de opdrachtnemer gevorderd werden, dienen derhalve beschouwd te worden als prestaties die niet voor betaling in aanmerking komen.

De opdrachtnemer vertrekt van de gegevens die de aanbestedende overheid heeft aanvaard voor het opmaken van zijn volgende gedetailleerde staat van uitgevoerde werken.

Indien bepaalde documenten en verantwoordingsstukken ontbreken die nodig zijn voor de verificatie van de ingediende staat van de gerealiseerde werken of bisstaat, zal de opdrachtnemer worden verzocht deze stukken binnen de zeven kalenderdagen in te dienen.

De verificatietermijn wordt in voorkomend geval verlengd met het aantal dagen dat de bovenvermelde termijn van zeven kalenderdagen voor de indiening van de ontbrekende documenten en verantwoordingsstukken wordt overschreden.

Deze afwijking kan als volgt worden gemotiveerd:

Het zou niet billijk zijn dat de aanbestedende overheid gehouden is tot het betalen van verwijlrenten, wegens het verstrijken van de verificatietermijn zonder dat ze de mogelijkheid heeft gehad een controle uit te voeren. Deze controle is immers onmogelijk door het nalaten van de opdrachtnemer om de nodige verantwoordingsstukken in te dienen.

Betalingstermijn:

Van het bovenvermelde proces-verbaal wordt onmiddellijk een afschrift verstuurd naar de opdrachtnemer met de vraag om voor het aanvaarde bedrag binnen de 5 kalenderdagen een factuur in te dienen.

De datum van binnenkomen van de schuldvordering en factuur is maar geldig voor het verdere verloop van het dossier, als de adressering van zowel schuldvordering als factuur dezelfde is als deze opgegeven in het bestek.

Bij foute adressering zal de aanbestedende overheid de datum van werkelijke ontvangst van het desbetreffende document als bindend in rekening brengen voor het bepalen van de termijn waarbinnen de verificatie of betaling moet gebeuren.

De betalingstermijn wordt in voorkomend geval geschorst met:

1. het aantal kalenderdagen dat de bovenvermelde termijn van vijf kalenderdagen voor de indiening van de factuur wordt overschreden;
2. het aantal kalenderdagen dat de opdrachtnemer nodig heeft om, in het kader van de hoofdelijke aansprakelijkheid, de vragen van de aanbestedende overheid inzake zijn fiscale en sociale schulden te beantwoorden.

Praktische modaliteiten:

Er worden enkel elektronische facturen (e-facturen) in XML (UBL 2.1) formaat aanvaard. Facturen ingediend op papier of via e-mail zullen vanaf dat moment niet meer worden aanvaard.

a) E-invoicing via het Mercuriusplatform

De e-facturen moeten elektronisch ingediend worden via het platform Mercurius. Dit federale platform zorgt ervoor dat alle Belgische overheden bereikbaar zijn voor e-invoicing, en is gestoeld op een Europees afsprakenkader: Peppol.

Voor informatie over e-invoicing bij de Vlaamse overheid: zie <https://overheid.vlaanderen.be/e-invoicing>.

Voor informatie over het Mercuriusplatform, het technische formaat van de e-factuur en Peppol: zie <https://overheid.vlaanderen.be/mercurius-en-peppol>.

b) Starten met e-invoicing

Het verzenden van uw e-factuur naar de overheid kan op volgende manieren gebeuren:

- U kunt gratis gebruik maken van het Mercuriusportaal voor een eenvoudige registratie en verzending van uw e-facturen: <https://digital.belgium.be/e-invoicing>.
- U kunt kiezen voor een meer geïntegreerde elektronische facturatie binnen uw onderneming. Wat u dan nodig heeft, is een Peppol 'Access Point' voor de verzending van uw e-facturen naar de overheid.

Er zijn tal van oplossingen beschikbaar op de markt die volwaardige elektronische facturatie mogelijk maken. (Serviceproviders en softwarehuizen voor e-invoicing, boekhoudpakketten, ERP-pakketten, facturatiesoftware, ...).

Overzichten en contactgegevens kan u terugvinden op <https://overheid.vlaanderen.be/project-e-invoicing>.

Alvorens u start met elektronisch factureren naar een entiteit van de Vlaamse overheid meldt u zich als leverancier eenmalig op e.procurement@vlaanderen.be.

Meer informatie is terug te vinden op <https://overheid.vlaanderen.be/e-invoicing-voor-leveranciers>.

c) Inhoud van de elektronische factuur

1. Indien u gebruikmaakt van een Peppol Access Points, dient de opmaak van de e-factuur in overeenstemming te zijn met de UBL 2.1 mapping: zie <https://overheid.vlaanderen.be/e-invoicing-voor-leveranciers>.
De UBL-mapping tabel op deze webpagina vermeldt in welke velden de factuurgegevens dienen opgenomen te worden.
Informatie over het invullen van opdrachtspecifieke gegevens vindt u in het document ‘business afspraken met de Vlaamse overheid’ op dezelfde webpagina.
2. De opdrachtnemer waakt erover dat de elektronische factuur vrij is van virussen, macro's of andere schadelijke instructies. Bestanden die aangetast zijn door virussen, macro's of andere schadelijke instructies kunnen als niet ontvangen worden beschouwd.

d) Samenvattend

Volgende [toelichting over het Mercuriusportaal \(pdf\)](#) (of www.tinyurl.com/mercuriusportaal) vat de belangrijkste stappen samen om te starten met e-invoicing.

Wenst u begeleiding om over te schakelen naar e-facturatie?

Als leverancier van de Vlaamse overheid wordt u **gratis begeleiding** aangeboden. Neem hiervoor contact op met het Vlaamse e-invoicingteam via het e-mailadres e.procurement@vlaanderen.be.

Coördinatiegroep van het Standaardbestek Administratieve Bepalingen

voorzitter

Heidi Mens

ondersteuner

Katy Demets

leden

Liesbeth De Kaey, Kevin Dries, Bart Gheysens, Veronique Libbrecht, Catharina Moonen, Willem Pauwels en Anke Verbruggen.